

VÝVOJ ZELENĚ MEZI LETY 1699–1909 A ZÁZNAM JEJÍCH DOCHOVANÝCH ČÁSTÍ V SOUDOBÉM BRNĚ

Anna Magni, Marie Zgarbová, Roman Pavlačka

Mendelova
univerzita
v Brně

The logo of Mendelova univerzita v Brně, featuring a stylized graphic of four white circles of increasing size arranged in a diagonal line.

 Zahradnická
fakulta

The logo of the Faculty of Horticulture, featuring a circular emblem with a grid of dots.

SOUBOR SPECIALIZOVANÝCH MAP S ODBORNÝM OBSAHEM

ve věci záměru uplatnit výsledek Nmap – „Specializovaná mapa s odborným obsahem“ do RIV

VÝVOJ ZELENĚ MEZI LETY 1699–1909 A ZÁZNAM JEJÍCH DOCHOVANÝCH ČÁSTÍ V SOUDOBÉM BRNĚ

Anna Magni, Marie Zgarbová, Roman Pavlačka

V souladu s příslušnými ustanoveními příkazu ministra kultury č. 25/2014 ze dne 5.8.2014 čj. MK-S 8756/2014 OVV předkládáme poskytovateli institucionální podpory v programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI) financovaného MK ČR pod identifikačním kódem DF11P01OVV019 „Metody a nástroje krajinářské architektury pro rozvoj území“ soubor specializovaných map s odborným obsahem pro potřeby posouzení Ministerstvem kultury ČR.

1. ÚVOD

V oblasti prohlubování znalostí o historických objektech zahradní a krajinářské architektury se pozornost badatelů soustředí velmi často na prostorově a funkčně ucelené a již v minulosti jasně vy- mezené celky, zejména parky a zahrady s různě bohatou a dlouhou historií s dohledatelnými různě obsáhlými prameny svědčícími o je- jich minulosti a vývoji. Už méně často se badatelé věnují městským dvorům, vnitroblokům, zahradám bývalých i současných veřejných institucí, nárožím a „pláckům“ a dalším skrytým či na první pohled nevýznamným prostorům. Přesto nelze popřít obrovský význam, který tyto prostory mají pro obyvatelnost a kvalitu života uvnitř města. Podílejí se bezpochyby na hygienických a estetických kvali- tách obytného prostředí v intravilánu, rozšiřují možnosti funkčního využívání městského prostředí, mají význam pro jeho biodiverzitu a odobně. Předkládaný atlas se věnuje těmto často posledním sys- tematicky neprobádaným místům, která mohou skrývat pozůstatky po minulých řešeních, nést známky jinde už dávno smazaných stop pocházejících z minulých etap vývoje města.

2. CÍLE

- přispění k ochraně kulturně historických hodnot městského prostředí prostřednictvím nástroje umožňujícího zachycení, popis a kvantifikaci těchto hodnot
- vytvoření vícevrstvého dokumentu, který umožní zobrazení do současnosti dochovaných historických stop málo známých nebo zcela nezkoumaných ploch se znaky zahradně architektonického a krajinářského pojednání

3. METODIKA

Pramen 1 - soubor historických map

- dostupné historické kartografické dokumenty, které zachycují lokalizaci, rozložení, případně charakter a další vlastnosti ploch se znaky zahradně architektonického pojednání v intravilánu vybraného města nebo části jeho území v minulosti

Pramen 2 - mapy aktuálního stavu

- účelová mapa povrchové situace (dále ÚMPS) a letecké snímky

Způsob základního vymezení a členění území

- vymezení řešeného a neřešeného území
- plochy největšího měřítka – zkoumané zóny (značeny pořadovým číslem) a nezkoumané zóny (značeny „x“ a pořadovým číslem)
- plochy menšího měřítka - jednotlivé zahrady nebo areály (značeny „z“ a pořadovým číslem)

Terénní průzkumy

Terénní průzkumy se zaměřují na vyhledávání konkrétních docho- vaných stop zahradně architektonické tvorby pocházejících z vyme- zených historických období. Soustředí se na přítomnost základních prvků a prostředků zahradně architektonické tvorby, které se do- chovaly z minulosti. Vzhledem ke stáří těchto prvků a velice různé úrovni údržby (nebo zanedbání) je třeba vyhledávat i torza a frag- menty zmíněných prvků.

Dochované prostředky a prvky zahradně architektonické tvorby - typologie:

- vegetace (označena „v“)
- vodní prvek (označen „vp“)
- umělecký prvek (označen „up“)

- technický prvek (označen „tp“)
- terén (označen „t“)

Hodnocení dochovaných historických dřevin

Pro základní popis a zhodnocení vytipovaných dřevin je využita me- toda hodnocení, která je aplikována v metodice AOPK ČR pro popis dřevin v kategorii památné stromy (Reš, Štěrba 2010). Zaznamená- vány jsou základní dendrometrické údaje včetně určení věku dřevi- ny a zařazení dřeviny do konkrétního historického období.

Vymezení historických období

Historická období jsou rozdělena na časové intervaly A, B, C a tak dále, od nejstaršího období po nejmladší období, například až po současnost.

Vizuální hodnocení zón a výpočet podílu zeleně a okras- ných zahrad na celkové ploše zón

- pokrytí či podložení plochy zóny historickou mapou
- podíl zeleně (souhrnně okrasných i užitkových zahrad) z celkové plochy zóny
- podíl okrasných zahrad z celkové plochy zeleně

Tabulka hodnot pro vizuální hodnocení

hodnota v tabulce	procentuální vyjádření hodnoty v tabulce [tolerance 12,5 %]	pokrytí zóny historickou mapou	posouzení plochy zeleně a plochy okrasných zahrad z celkové plochy zeleně
0			nelze určit (mapa je nečitelná)
1	0%	zóna není pokryta	bez výskytu zeleně/ okrasných zahrad
2	25%	zóna je pokryta ze čtvrtiny	s ojedinělým výskytem zeleně/ okrasných zahrad
3	50%	zóna je pokryta z poloviny	s významným výskytem zeleně/ okrasných zahrad
4	75%	zóna je pokryta ze tří čtvrtin	s převažujícím výskytem zeleně/ okrasných zahrad
5	100%	zóna je pokryta zcela	s celým výskytem zeleně/ okrasných zahrad
9			v daném období neexistuje na mapě zástavba
nevyplněno			nelze vyplnit (chybí pokrytí historickou mapou)

Tabulka proměnných

popis	pokrytí historickou mapou [%]	podíl zeleně z plochy zóny [%]	podíl okrasných zahrad z celkové plochy zeleně [%]
proměnná	A	B	C

- výpočet podílu zeleně z celkové plochy zóny:

A x B

- výpočet podílu okrasných zahrad z celkové plochy zóny:

A x B x C

Výběr reprezentativních hodnot

- výběr maximální hodnoty podílu zeleně a okrasných zahrad z celkové plochy zóny pro dané historické období
- vizualizace výsledků hodnocení zkoumaných zón do přehledného grafu

4. VÝSLEDKY

- řešené kastrální území: Veveří, Černá pole, Zábrdovice, Trnitá, Staré Brno, Město Brno
- vymezená historická období: období A (1699 až 1750, mapy 1 až 4), období B (1750 až 1800, mapy 5 až 7), období C (1800 až 1850, mapy 8 až 12), období D (1850 až 1909, mapy 13 až 15), období S (současnost)
- 38 zkoumaných zón, 10 nezkoumaných zón

- 9 dochovaných historických zahrad a jejich součástí
- 69 dochovaných historických stromů

Zahrada z1 – skupina zahrad za činžovními domy v ulici Údolní

- zóna: 1
- rozloha: 31 947 m²
- dochovaná vegetace: historické stromy č. 1, 2, 3, 4
- dochované technické prvky: tp1 – obrušníky, tp2 – schodiště, tp3 – zídky
- dochovaný terén: t1 – modelace svahu, terasy

Zahrada z2 – Petrinum, církevní domov mládeže, Veveří 462/15

- zóna: 3
- rozloha: 9 134 m²
- dochovaná vegetace: historické stromy č. 6, 7
- dochované technické prvky: tp1 – zídky
- dochovaný terén: t1 – úroveň terénu

Zahrada z3 – zahrada uvnitř vnitrobloku, Lidická 718/77

- zóna: 9
- rozloha: 2 640 m²
- dochované umělecké prvky: up1 – podstavec uměleckého objektu
- dochované technické prvky: tp1 – fragmenty kamenných obrub

Zahrada z4 – zahrada Löw-Beerovy vily, Drobného 297/22

- zóna: 13
- rozloha: 7 450 m²
- dochovaná vegetace: historické stromy č. 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34
- dochované vodní prvky
- dochované umělecké prvky
- dochované technické prvky
- dochovaný terén

Zahrada z5 – zahrady rodinných a činžovních vil mezi ulicemi Černopolsní a Drobného

- zóna: 13
- rozloha: 35 489 m²
- dochovaná vegetace: historický strom č. 25
- dochované technické prvky: tp1 – obrušníky, tp2 – pumpa, tp3 – prvek odvodnění

Zahrada z6 – zahrada u činžovního domu, Soukenická 561/8

- zóna: 28
- rozloha: 3 250 m²
- dochovaná vegetace: historický strom č. 53
- dochované technické prvky: tp1 – obrušníky, tp 2 – umyvadlo

Zahrada z7 – zahrada u paláce Karla von Skene, Hybešova 289/43 a další přilehlé pozemky

- zóna: 28
- rozloha: 9 497 m²
- dochovaná vegetace: historické stromy č. 54, 55
- dochované vodní prvky: vp1 – fontána
- dochované umělecké prvky: up1 – umělecká výzdoba fontány
- dochované technické prvky: tp1 – obrušníky, tp2 – prvek odvodnění

Zahrada z8 – samostatná zahrada v ulici Pellicova

- zóna: 32
- rozloha: 1 442 m²

- dochovaná vegetace: historické stromy č. 63, 64, 65
- dochované umělecké prvky: up1 – podstavec uměleckého objektu
- dochované technické prvky: tp1 – obrušníky
- dochovaný terén: t1 – úroveň terénu

Zahrada z9 – zahrada u dvojvily, Pellicova 23/8 a 40/8b

- zóna: 32
- zozloha: 3 417 m²
- zochovaná vegetace: historické stromy č. 66, 67, skupina stromů SS1
- dochované vodní prvky: vp1 – fontána, vp2 – jezírko 1, vp3 – jezírko 2
- dochované technické prvky: tp1 – obrušníky, tp2 – zídky
- dochovaný terén: t1 – modelace svahu

5. Popis atlasu

Atlas obsahuje 3 hlavní oddíly, kterým předchází jeden list s pře- hledkou a legendou. Legenda je v atlasu vložena také volně pro možnost přiložení ke každému listu atlasu.

První oddíl obsahuje jedenáct mapových listů, každý list má dvě vrstvy – letecký snímek a průhlednou fólii. Na letecký snímek jsou doplněny fotografie, seznamy dochovaných objektů a grafy vývoje zeleně. Průhledná fólie obsahuje hranice území, zón a historických zahrad včetně dochovaných objektů a polohopis. Fotografie jsou označeny identifikačním údajem, který odkazuje k jednotnému značení stromů, zahrad a identifikovaných prvků zaznamenaných v průvodní zprávě. Pro fotografie ilustrující charakteristické rysy celé zóny bylo zvoleno značení písmenem „I“ a pořadovým číslem. **Druhý oddíl** se skládá z fotodokumentace. Na dvou listech jsou pre- zentovány historické dřeviny, třetí list oddílu je věnován fotografi- ím historických zahrad a prvků v nich objevených. Každá fotografie je opatřena identifikačním údajem (v případě stromů pořadovým číslem stromu, v případě zahrad a jejich prvků písmenem a poř- adovým číslem), které odkazují k seznamu stromů a zahrad a dalším zmínkám v textu průvodní zprávy.

Třetí oddíl je věnován patnácti vybraným, chronologicky seřaze- ným historickým mapám, které jsou prezentovány ve své originální podobě. Pro dobrou orientaci a možnost porovnání se současným stavem je každá z nich překryta fólií s vyznačenými hranicemi zkou- maných zón.

6. Obsah atlasu

- Titulní list
- Textová částstrana 1
- Přehledka – lokalizace zón s legendoustrana 2
- Mapové klady s výsledky hodnocení zónstrana 3–13
- Fotodokumentacestrana 14–16
- Historické mapy s hranicemi zónstrana 17–31

7. Seznam příloh

- Průvodní zpráva
- Legenda na samostatném listu
- Kompaktní disk (CD)

LEGENDA

- hranice řešeného území
- hranice řešených zón
- hranice neřešených zón
- hranice historických zahrad
- historické stromy listnaté
- historické stromy jehličnaté
- skupina stromů

Sledované součásti historických zahrad

- vegetace
- vodní prvek
- umělecký prvek
- technický prvek
- terén

LEGENDA - způsob hodnocení zeleně v definovaných zónách

Časové dělení historických období:

- A - 1699 až 1750
- B - 1750 až 1800
- C - 1800 až 1850
- D - 1850 až 1909
- S - současnost

Hodnocení podílu zeleně a historických zahrad na celkové ploše zóny:

0 - nelze určit (např. ve sledovaném období neexistuje zástavba, chybí mapový podklad apod.)

- 1 - celkový podíl 0%
- 2 - celkový podíl 25%
- 3 - celkový podíl 50%
- 4 - celkový podíl 75%
- 5 - celkový podíl 100%

zóna 1:
A22 - B22
C32 - D54
S4

Příklad hodnocení „zóna 1: A22-B22-C32-D54-S4“
kód C32:

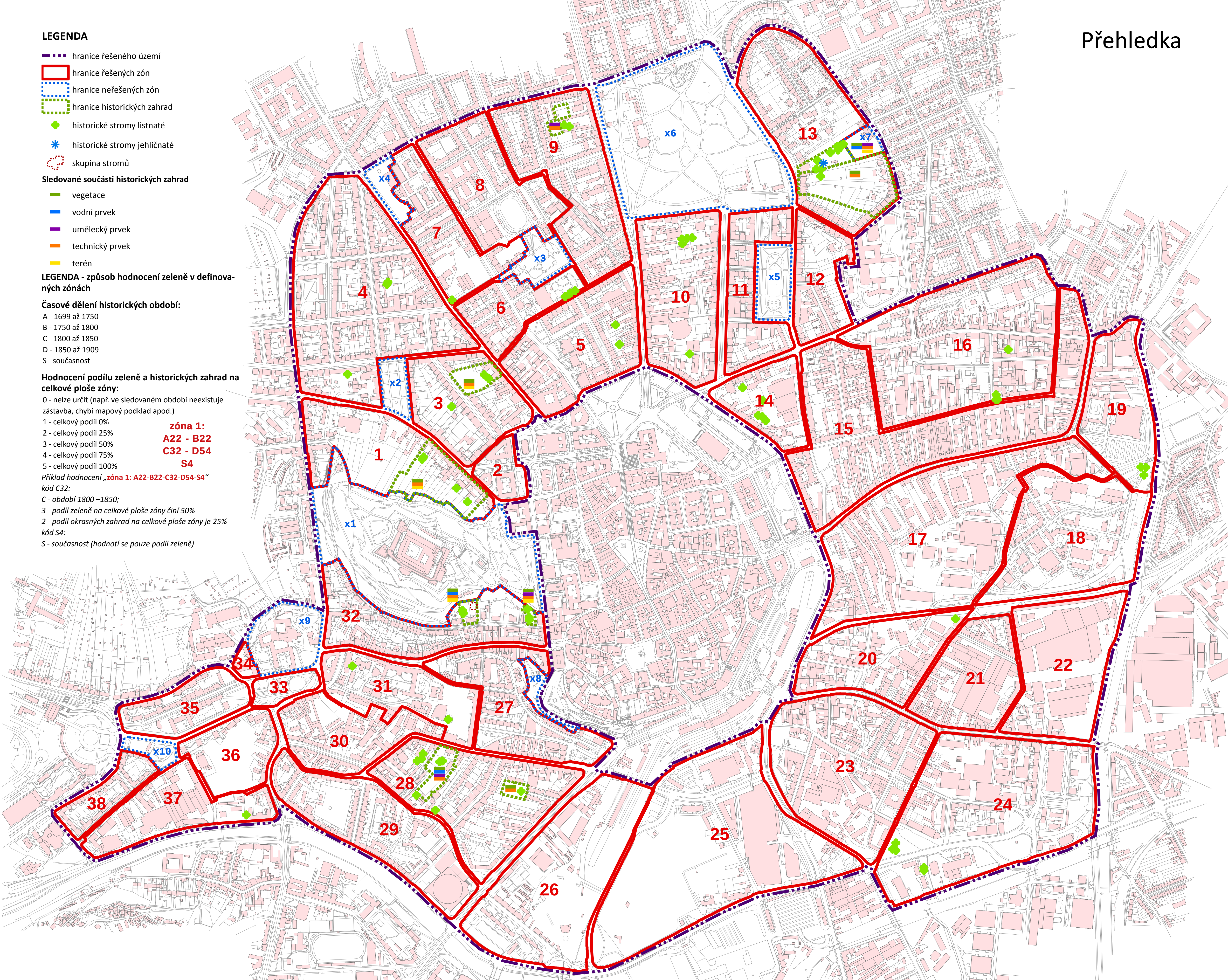
C - období 1800 –1850;

3 - podíl zeleně na celkové ploše zóny činí 50%

2 - podíl okrasných zahrad na celkové ploše zóny je 25%

kód S4:

S - současnost (hodnotí se pouze podíl zeleně)

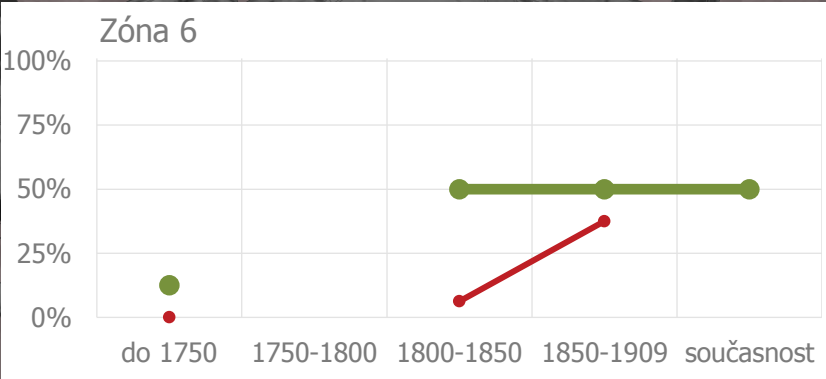
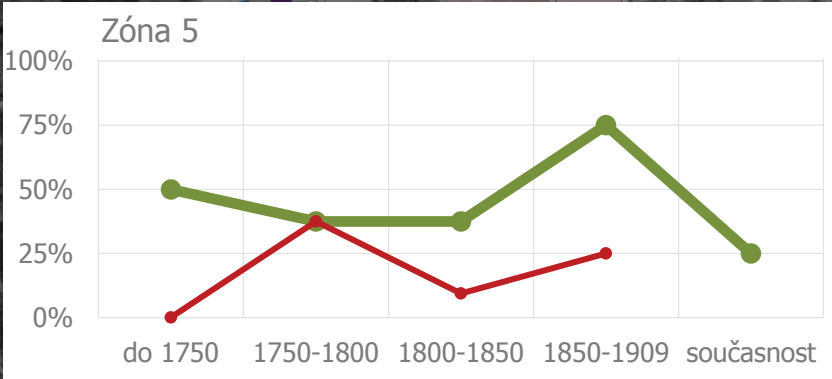
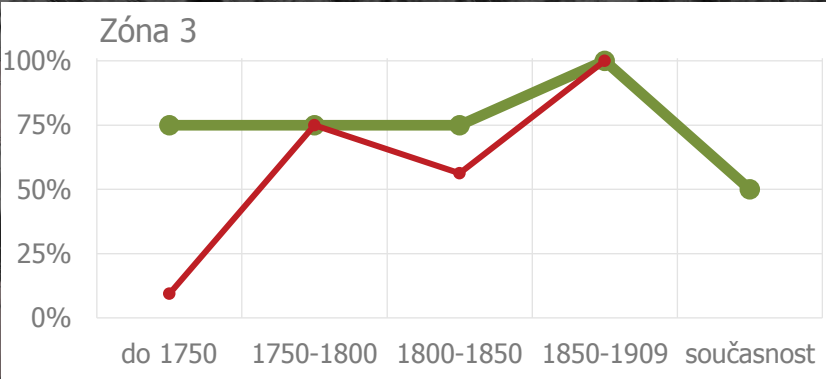
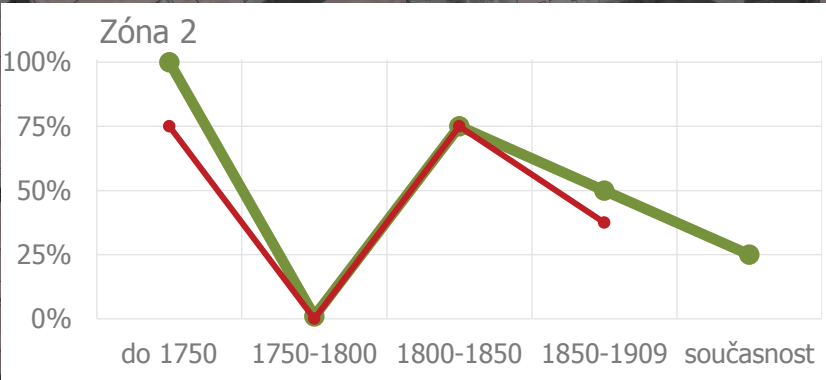
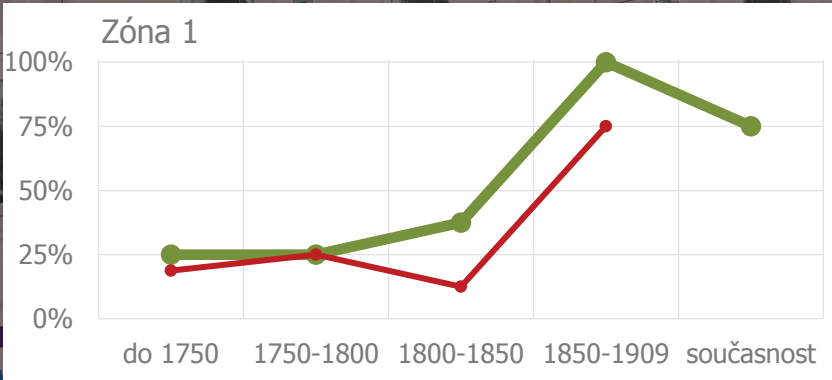

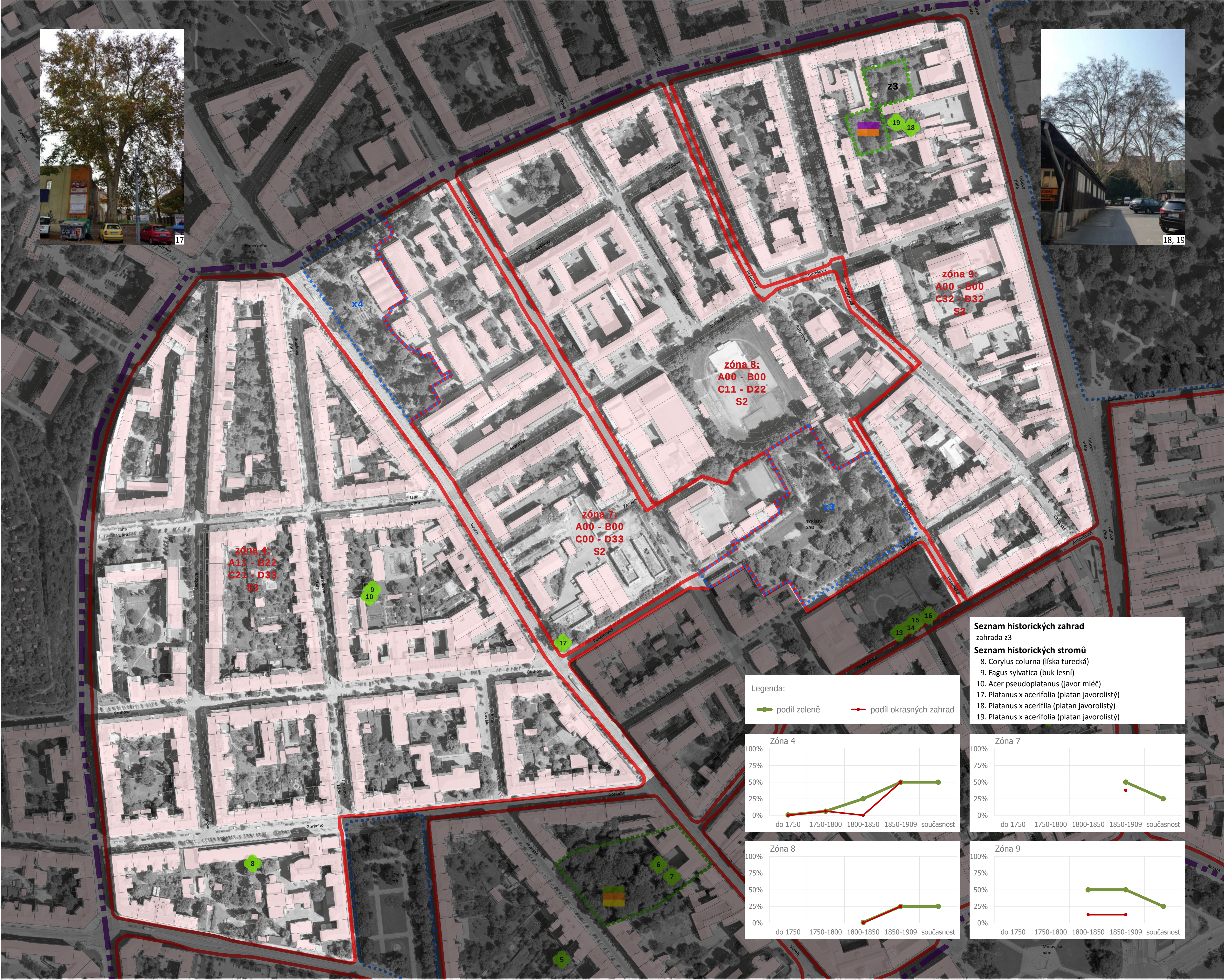

- Seznam historických zahrad**
zahrada z1, z2
- Seznam historických stromů**
- 1. Fagus sylvatica (buk lesní)
 - 2. Fagus sylvatica (buk lesní)
 - 3. Juglans nigra (ořešák černý)
 - 4. Juglans nigra (ořešák černý)
 - 5. Tilia tomentosa (lípa stříbrná)
 - 6. Tilia platyphyllos (lípa velkolistá)
 - 7. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 11. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
 - 12. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
 - 13. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 14. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 15. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 16. Tilia platyphyllos (lípa velkolistá)

Legenda:

— podíl zeleně — podíl okrasných zahrad

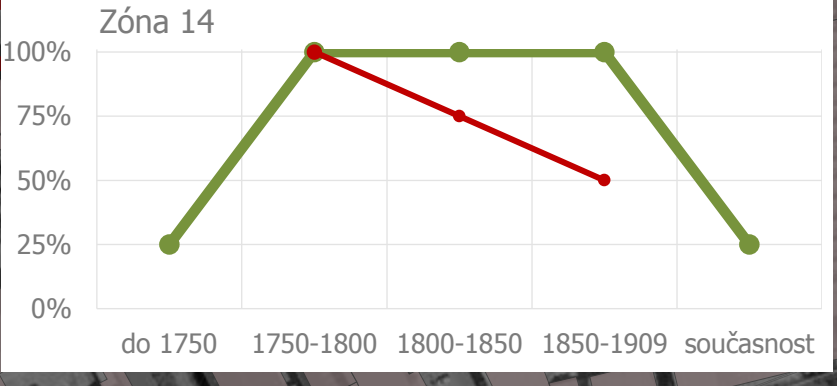
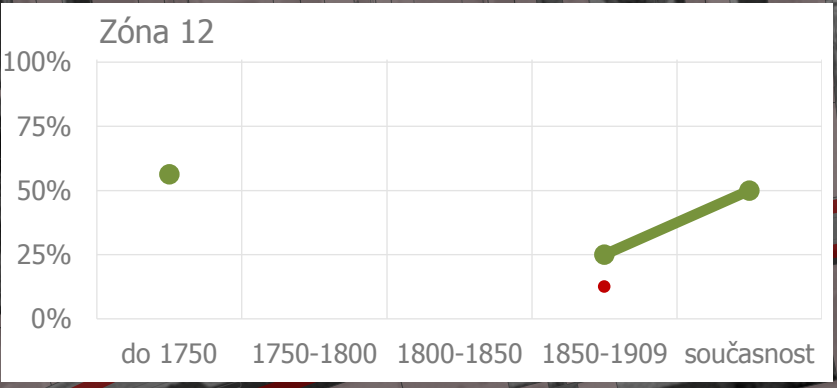
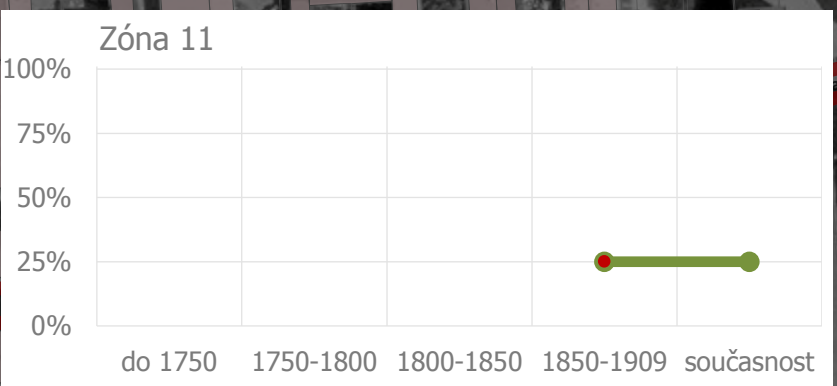
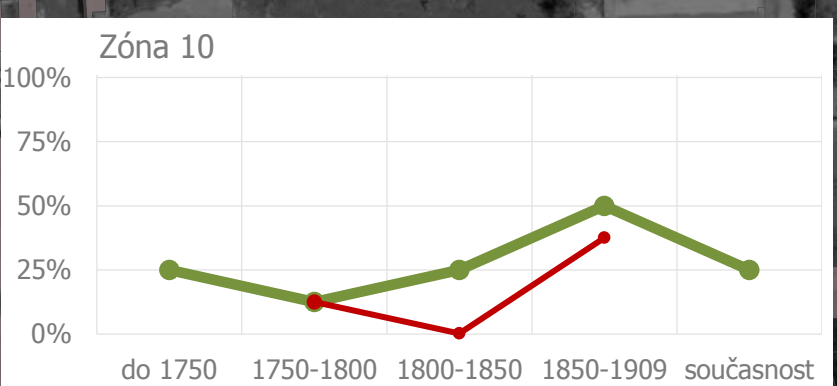

Legenda:

—●— podíl zeleně —●— podíl okrasných zahrad

- Seznam historických stromů**
- 20. Quercus robur (dub letní)
 - 21. Acer pseudoplatanus (javor klen)
 - 22. Acer platanoides (javor mlč)
 - 23. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 24. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 35. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 36. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 37. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
 - 38. Ulmus laevis (jilm vaz)
 - 39. Ulmus laevis (jilm vaz)

20

36

37, 38

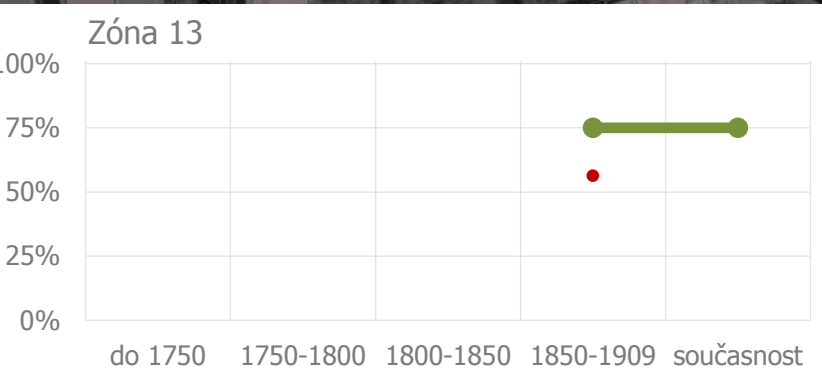

Seznam historických zahrad
zahrada z4, z5

Seznam historických stromů
25. Fagus sylvatica (buk lesní)
26. Quercus robur (dub letní)
27. Acer platanoides (javor mléč)
28. Acer platanoides (javor mléč)
29. Picea pungens (smrk pichlavý)
30. Tilia tomentosa (lípa stříbrná)
31. Quercus robur (dub letní)
32. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
33. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
34. Acer platanoides (javor mléč)

Legenda:

— podíl zeleně — podíl okrasných zahrad

43, 41, 42

44

zóna 16:
A00 - B00
C21 - D32
S2

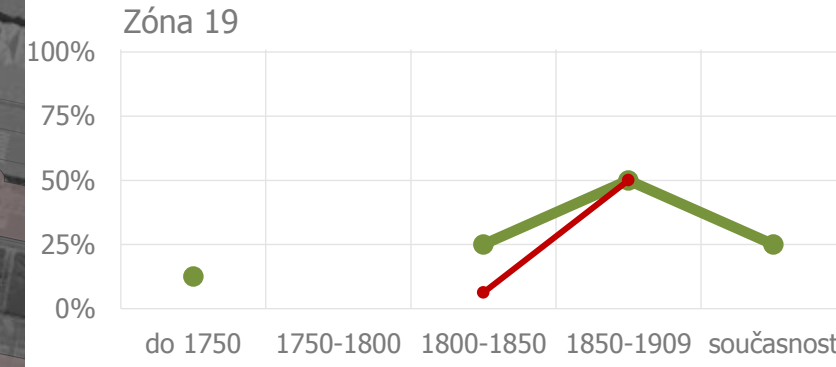
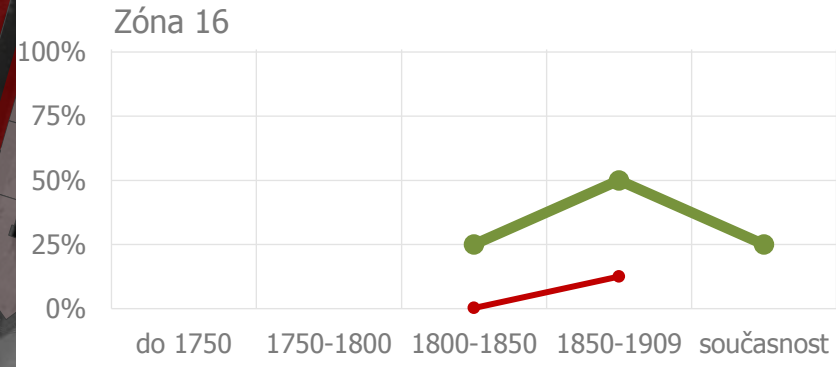
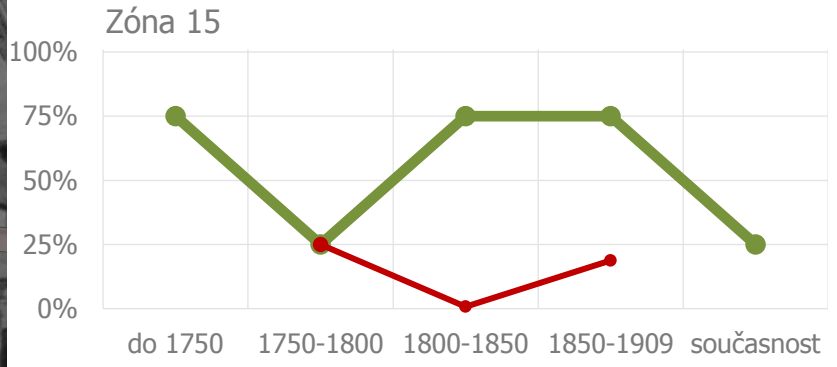
zóna 19:
A20 - B00
C22 - D33
S2

zóna 15:
A40 - B22
C41 - D42
S2

Legenda:

— podíl zeleně — podíl okrasných zahrad

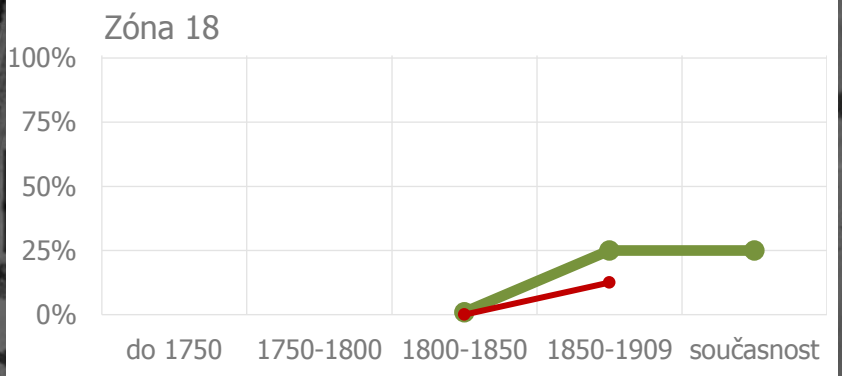
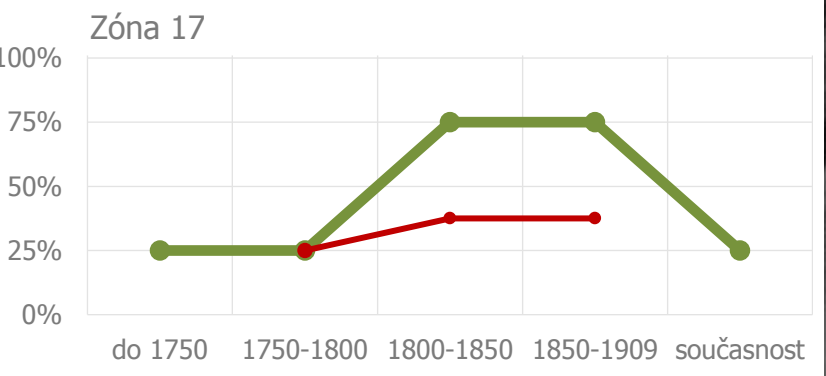
- Seznam historických stromů**
- 40. *Aesculus hippocastanum* (jírovec maďal)
 - 41. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)
 - 42. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)
 - 43. *Fraxinus excelsior* (jasan ztepilý)
 - 44. *Populus alba* (topol bílý)
 - 45. *Acer pseudoplatanus* (javor klen)
 - 46. *Acer pseudoplatanus* (javor klen)

Legenda:

—●— podíl zeleně —●— podíl okrasných zahrad

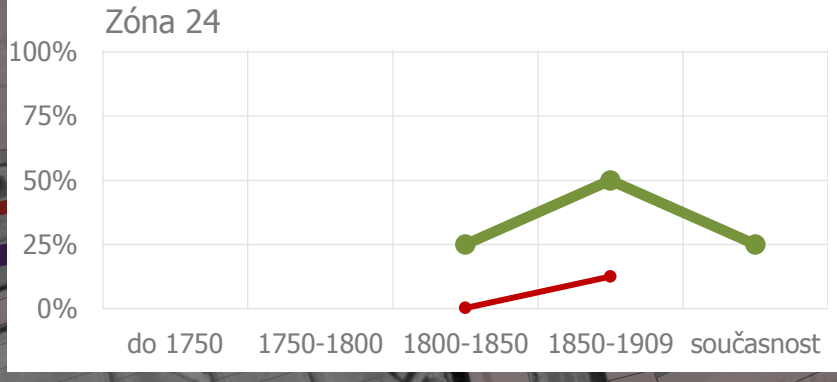
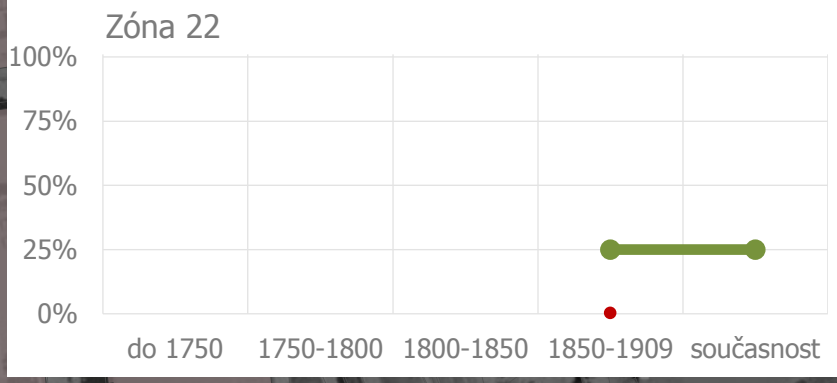
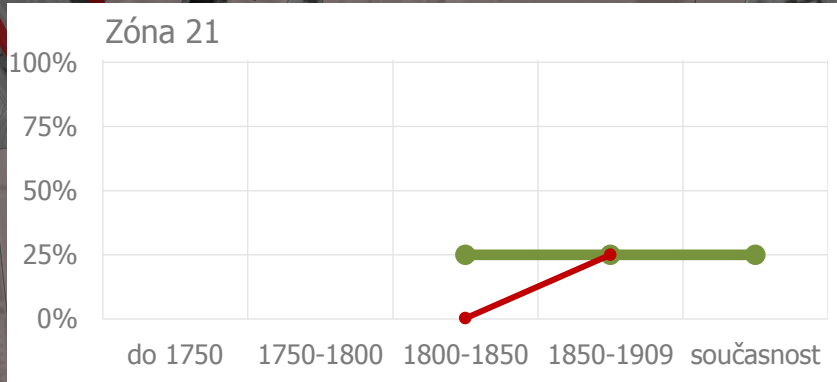
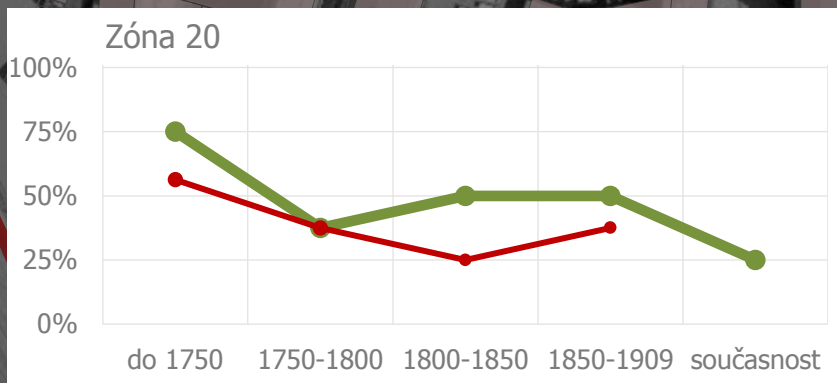
Seznam ostatních fotografií
I1. Areál společnosti Teplárny Brno, a.s. (zóna 17).
I2. Otevřené koryto Svitavského náhonu v ulici Špitálka (zóna 17).

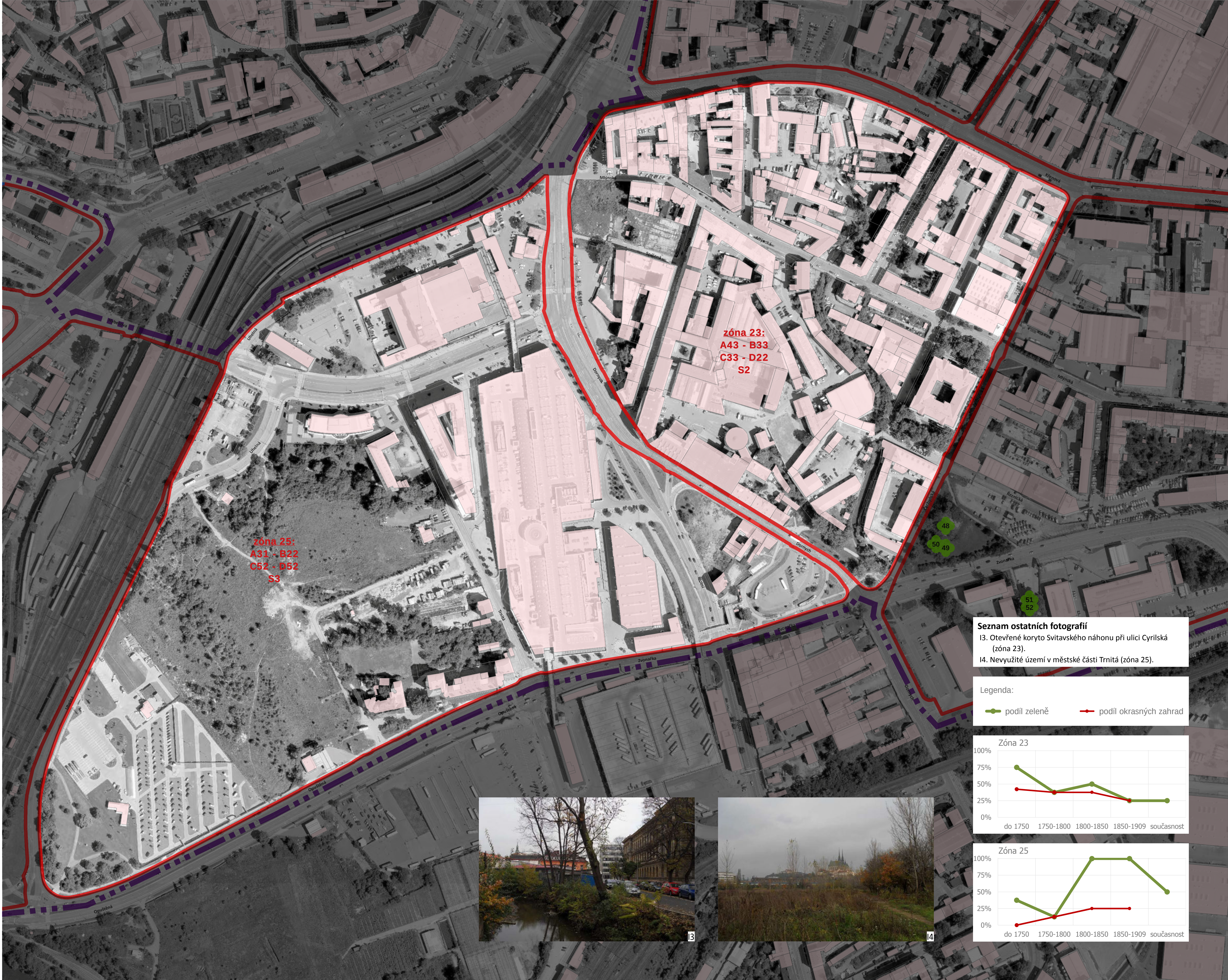

Seznam historických stromů
47. Quercus robur (dub letní)
48. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
49. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
50. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
51. Platanus x acerifolia (platan javorolistý)
52. Platanus x acerifolia (platan javorolistý)

Legenda:
—●— podíl zeleně —●— podíl okrasných zahrad

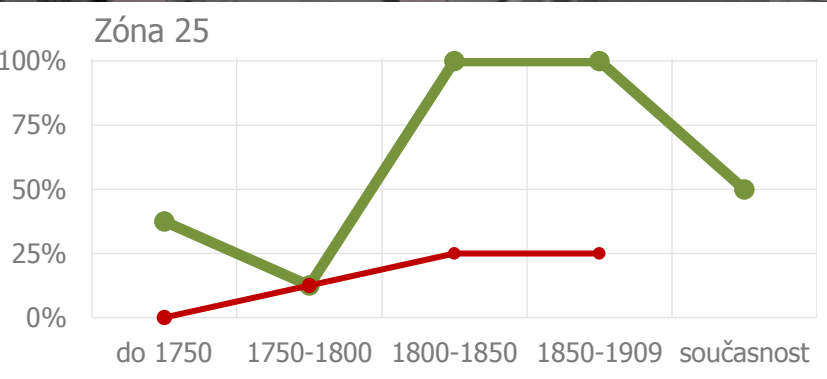
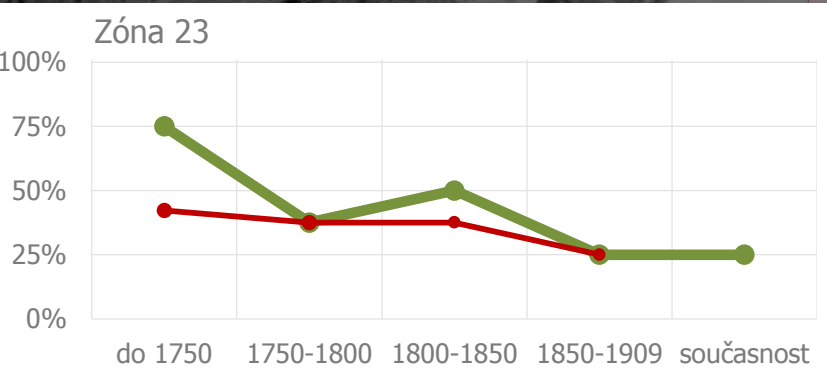

zóna 23:
A43 - B33
C33 - D22
S2

zóna 25:
A31 - B22
C52 - D52
S3

Seznam ostatních fotografií
I3. Otevřené koryto Svitavského náhonu při ulici Cyrilská (zóna 23).
I4. Nevyužité území v městské části Trnitá (zóna 25).

Legenda:
—●— podíl zeleně —●— podíl okrasných zahrad

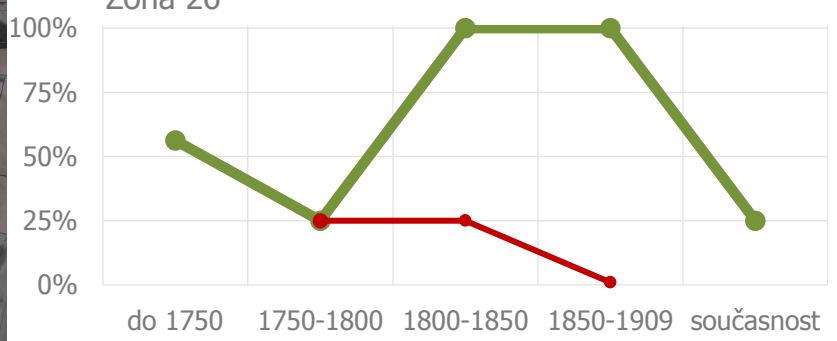

Legenda:

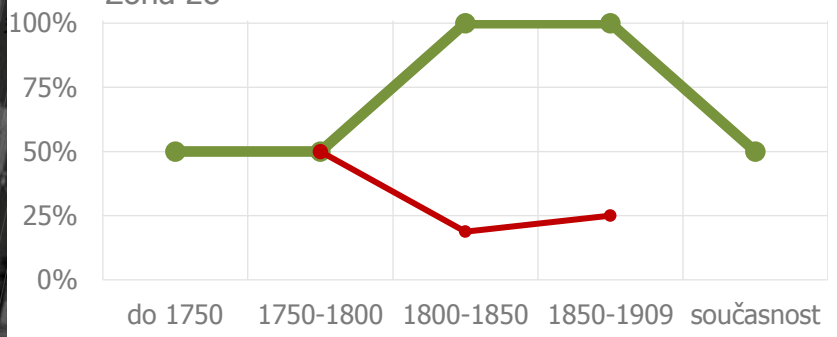
podíl zeleně

podíl okrasných zahrad

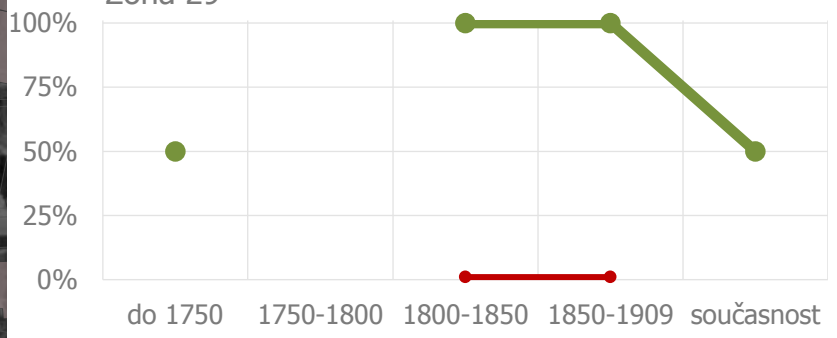
Zóna 26

Zóna 28

Zóna 29

Seznam historických zahrad

zahrada z6, z7

Seznam historických stromů

- 53. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
- 54. Platanus x acerifolia (platan javorolistý)
- 55. Ginkgo biloba (jinan dvoulaločný)
- 56. Ginkgo biloba (jinan dvoulaločný)
- 57. Acer campestre (javor babyka)
- 58. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
- 59. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
- 60. Acer saccharinum (javor stříbrný)

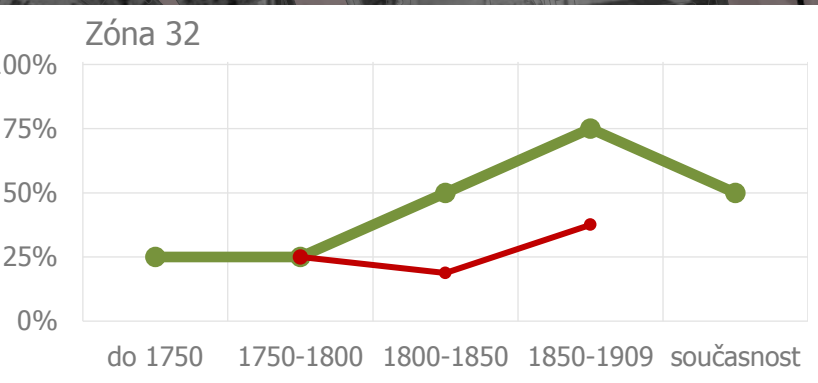
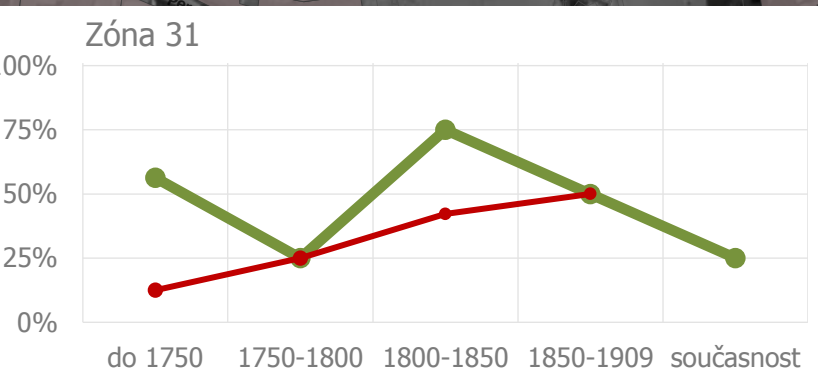
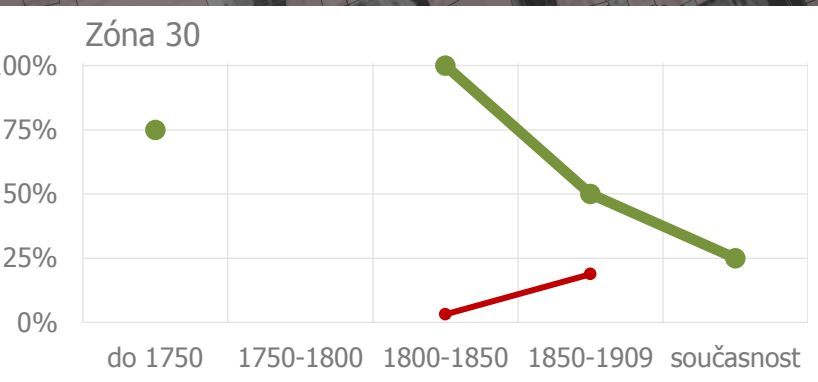
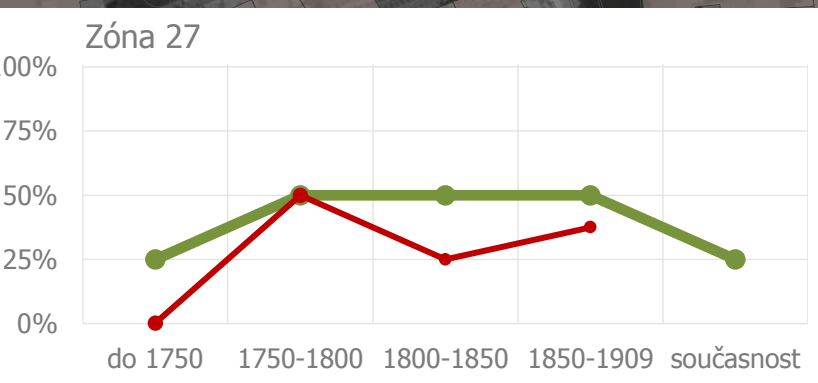

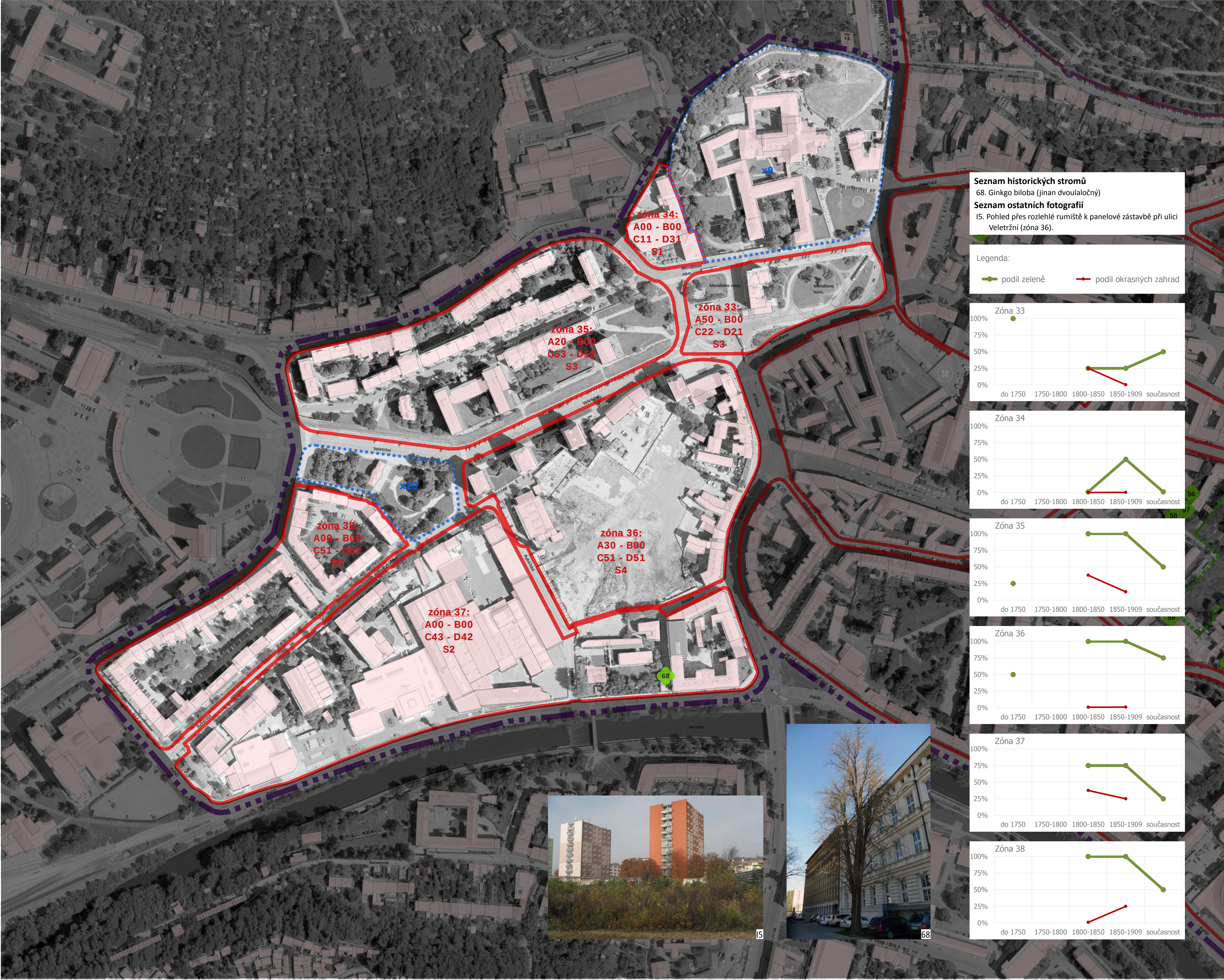
zahrada z8, z9

61. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)

62. *Acer pseudoplatanus* (javor klen)
63. *Ginkgo biloba* (jinan dvoulaločný)
64. *Quercus robur* 'Fastigiata' (dub letní)
65. *Fagus sylvatica* (buk lesní)
66. *Fagus sylvatica* (buk lesní)
67. *Tilia cordata* (lípa srdčitá)
69. *Pinus nigra* (borovice černá) - skupina stromů SS1

— podíl zeleně — podíl okrasných zahrad

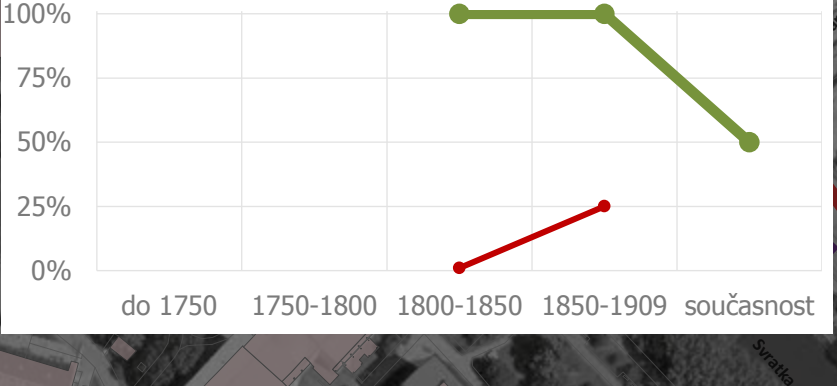
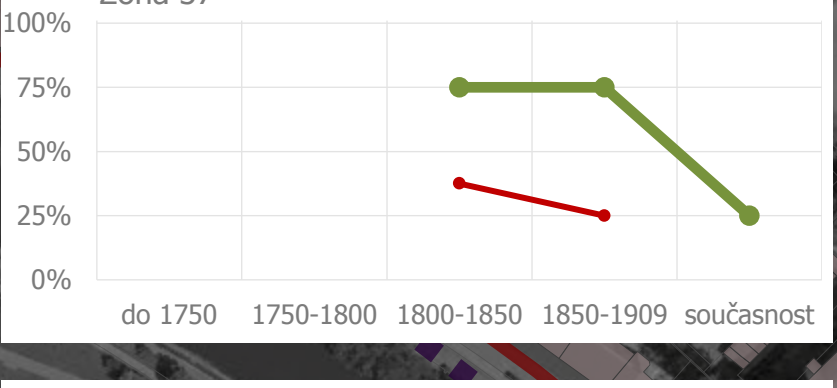
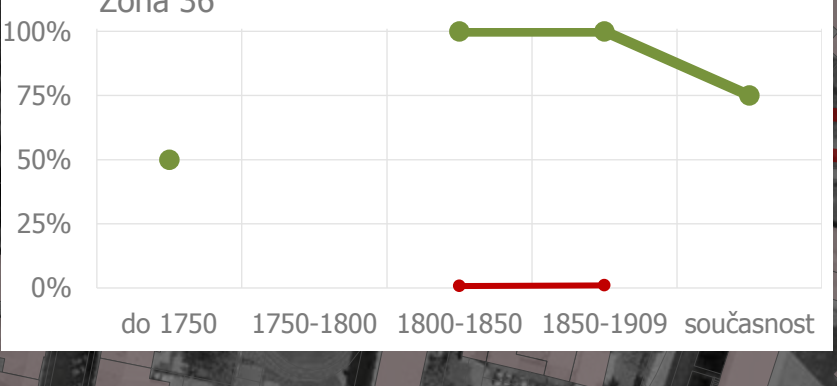
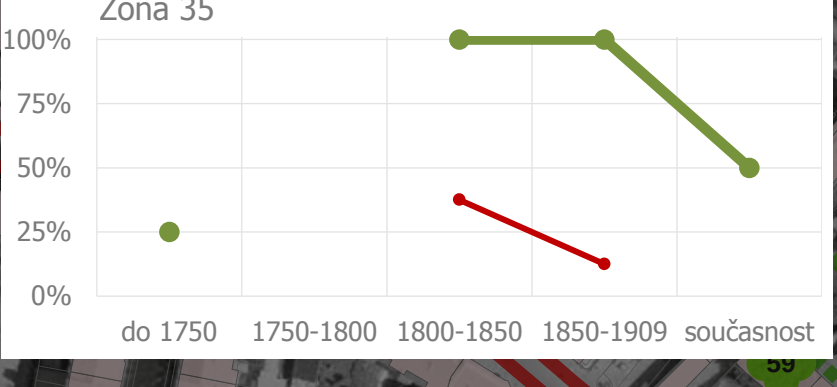
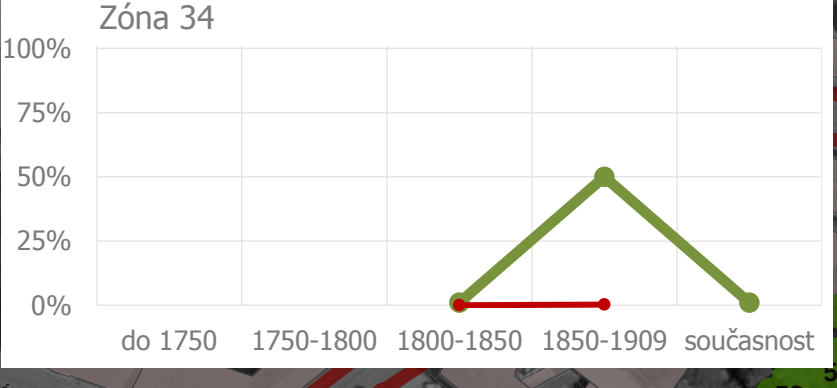
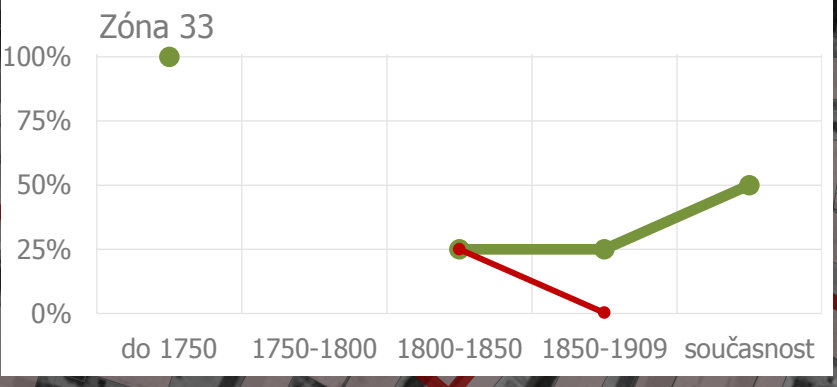

Seznam historických stromů
68. Ginkgo biloba (jinan dvouločný)

Seznam ostatních fotografií
I5. Pohled přes rozlehlé rumiště k panelové zástavbě při ulici Veletržní (zóna 36).

Legenda:

—●— podíl zeleně —●— podíl okrasných zahrad

Historické stromy - fotodokumentace část 1

1

2

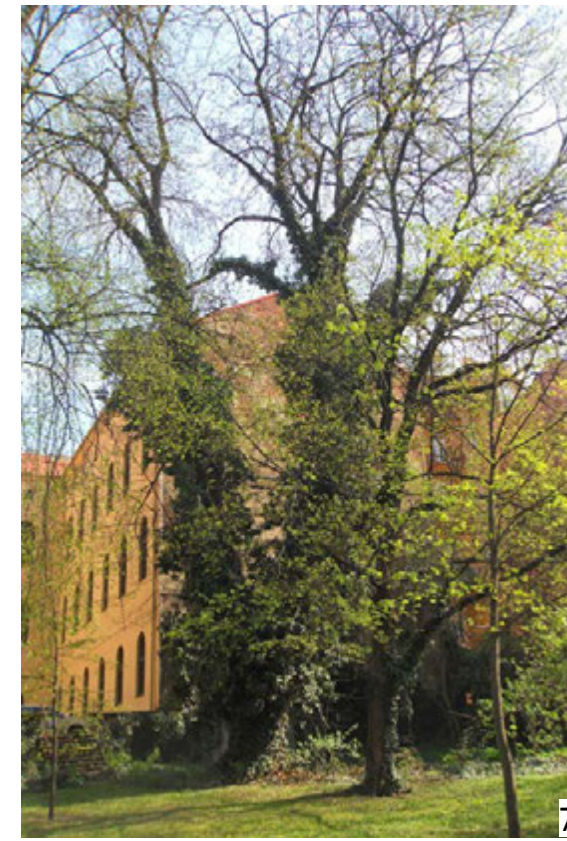
3,4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14, 15

16

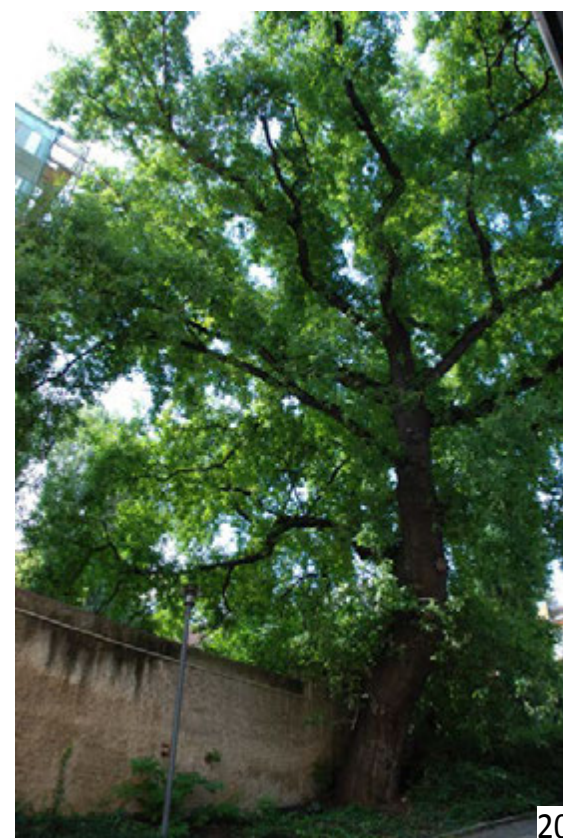
17

18

19

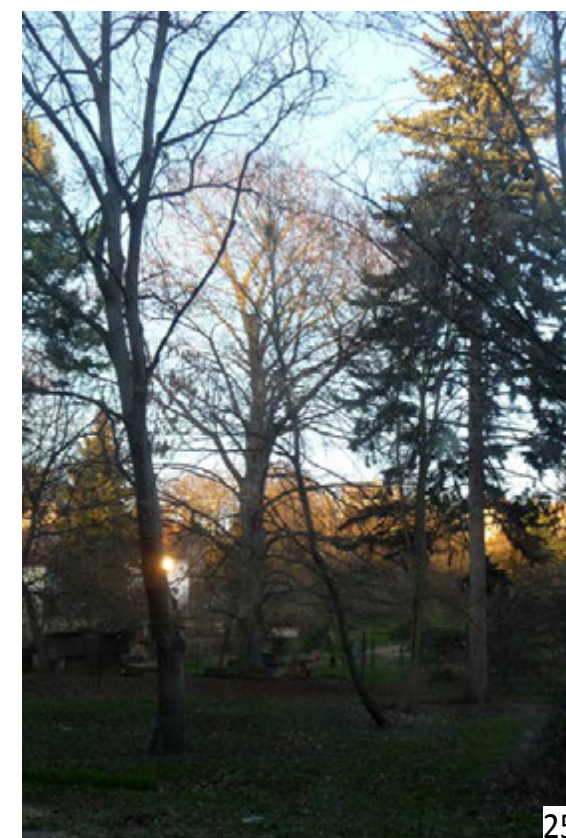
20

21

22, 23, 24

25

35

36

37

38

1. Fagus sylvatica (buk lesní)
2. Fagus sylvatica (buk lesní)
3. Juglans nigra (ořešák černý)
4. Juglans nigra (ořešák černý)
5. Tilia tomentosa (lípa stříbrná)
6. Tilia platyphyllos (lípa velkolistá)
7. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
8. Corylus colurna (líška turecká)
9. Fagus sylvatica (buk lesní)
10. Acer pseudoplatanus (javor mléč)
11. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
12. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
13. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
14. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
15. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
16. Tilia platyphyllos (lípa velkolistá)
17. Platanus x acerifolia (platan javorolistý)
18. Platanus x acerifolia (platan javorolistý)
19. Platanus x acerifolia (platan javorolistý)

20. Quercus robur (dub letní)
21. Acer pseudoplatanus (javor klen)
22. Acer platanoides (javor mléč)
23. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
24. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
25. Fagus sylvatica (buk lesní)
26. Quercus robur (dub letní)
27. Acer platanoides (javor mléč)
28. Acer platanoides (javor mléč)
29. Picea pungens (smrk pichlavý)
30. Tilia tomentosa (lípa stříbrná)
31. Quercus robur (dub letní)
32. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
33. Aesculus hippocastanum (jírovec maďal)
34. Acer platanoides (javor mléč)
35. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
36. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
37. Fraxinus excelsior (jasan ztepilý)
38. Ulmus laevis (jilm vaz)

Historické stromy - fotodokumentace část 2

39

40

41, 42

43

44

45

46

47

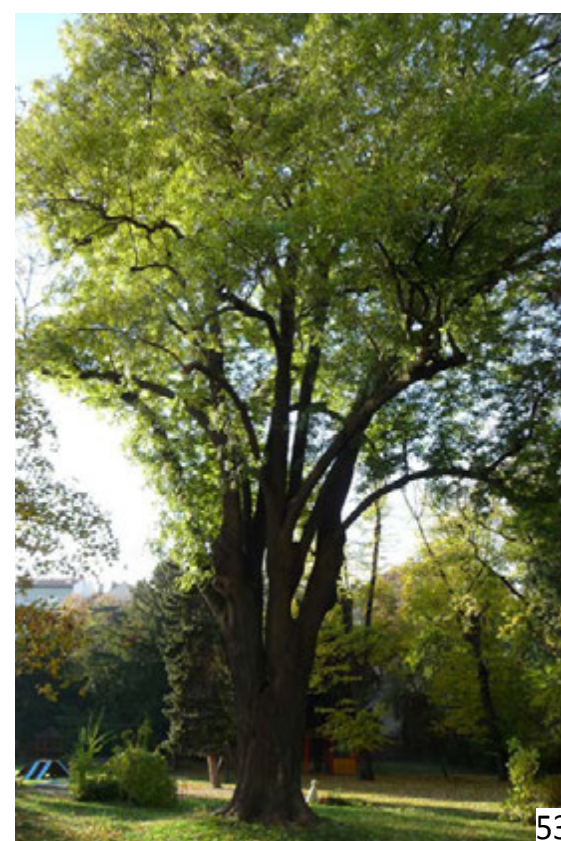
48

49, 50

51, 52

53

54

55

56, 57

58

59

60

61

62

63, 64

65

67, 66

68

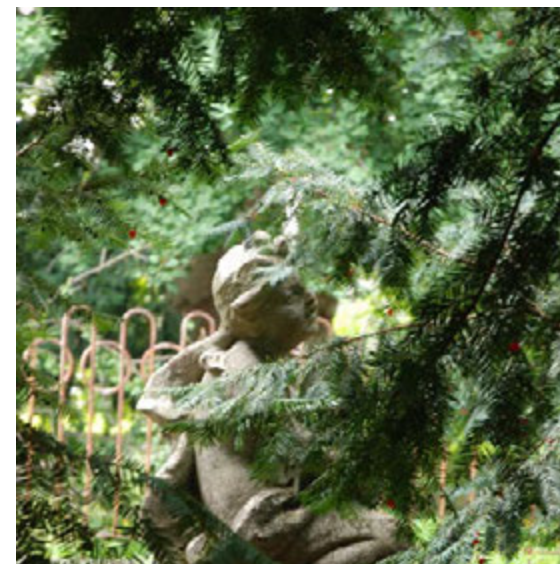

69

39. *Ulmus laevis* (jilm vaz)
40. *Aesculus hippocastanum* (jírovec maďal)
41. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)
42. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)
43. *Fraxinus excelsior* (jasan ztepilý)
44. *Populus alba* (topol bílý)
45. *Acer pseudoplatanus* (javor klen)
46. *Acer pseudoplatanus* (javor klen)
47. *Quercus robur* (dub letní)
48. *Fraxinus excelsior* (jasan ztepilý)
49. *Fraxinus excelsior* (jasan ztepilý)
50. *Fraxinus excelsior* (jasan ztepilý)
51. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)
52. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)
53. *Fraxinus excelsior* (jasan ztepilý)
54. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)
55. *Ginkgo biloba* (jinan dvoulaločný)
56. *Ginkgo biloba* (jinan dvoulaločný)
57. *Acer campestre* (javor babyka)

58. *Aesculus hippocastanum* (jírovec maďal)
59. *Aesculus hippocastanum* (jírovec maďal)
60. *Acer saccharinum* (javor stříbrný)
61. *Platanus x acerifolia* (platan javorolistý)
62. *Acer pseudoplatanus* (javor klen)
63. *Ginkgo biloba* (jinan dvoulaločný)
64. *Quercus robur* 'Fastigiata' (dub letní)
65. *Fagus sylvatica* (buk lesní)
66. *Fagus sylvatica* (buk lesní)
67. *Tilia cordata* (lípa srdčitá)
68. *Ginkgo biloba* (jinan dvoulaločný)
69. *Pinus nigra* (borovice černá) - skupina stromů SS1

Historické zahrady - fotodokumentace

Zahrada z1 – skupina zahrad za činžovními domy v ulici Údolní

1. Modelace svahu, terasy (t1)
2. Schodiště (tp2)
3. Obrubníky (tp1)

Zahrada z2 – Petrinum, církevní domov mládeže, Veverí 462/15

1. Celkový pohled
2. Rondel listnatých stromů
3. Původní úroveň terénu oproti později vyvýšené Jaselské ulici (t1)

Zahrada z3 – zahrada uvnitř vnitrobloku, Lidická 718/77

1. Podstavec uměleckého objektu (up1) a fragmenty kamenných obrub (tp1)

Zahrada z4 – zahrada Löw-Beerovy vily, Drobného 297/22

Nelze zdokumentovat – probíhají stavebně rekonstrukční práce.

Zahrada z5 – zahrady rodinných a činžovních vil mezi ulicemi Černopolská a Drobného

1. Celkový pohled, vpravo zahrada vily Tugendhat
2. Celkový pohled
3. Detailní pohled
4. Pumpa (tp2)

Zahrada z6 – zahrada u činžovního domu, Soukenická 561/8

1. Celkový pohled, uprostřed strom č. 53
2. Obrubníky (tp1)
3. Severní část zahrady
4. Severní část zahrady, v pozadí Petrov
5. Umyvadlo (tp2)

Zahrada z7 – zahrada u paláce Karla von Skene, Hybešova 289/43 a další přilehlé pozemky

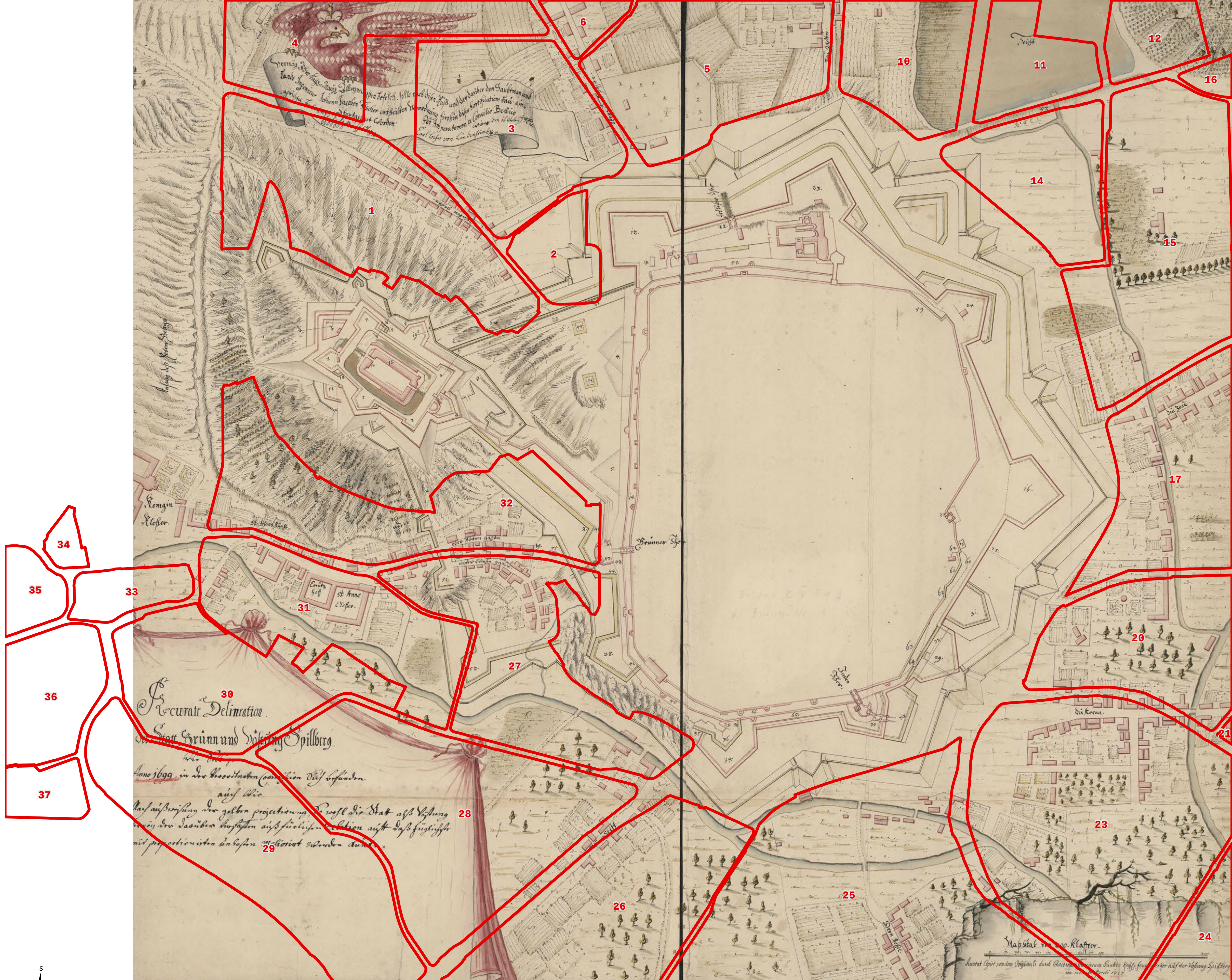
1. Pohled na zahradní průčelí paláce Karla von Skene, vpravo strom č. 54
2. Prvek odvodnění (tp2), v pozadí strom č. 54
3. Stromy č. 54 (vpravo) a 55 (vlevo), v pozadí fontána (vp1), vpravo dole obrubníky (tp1)
4. Umělecká výzdoba fontány (up1)
5. Fontána (vp1) s uměleckou výzdobou (up1)

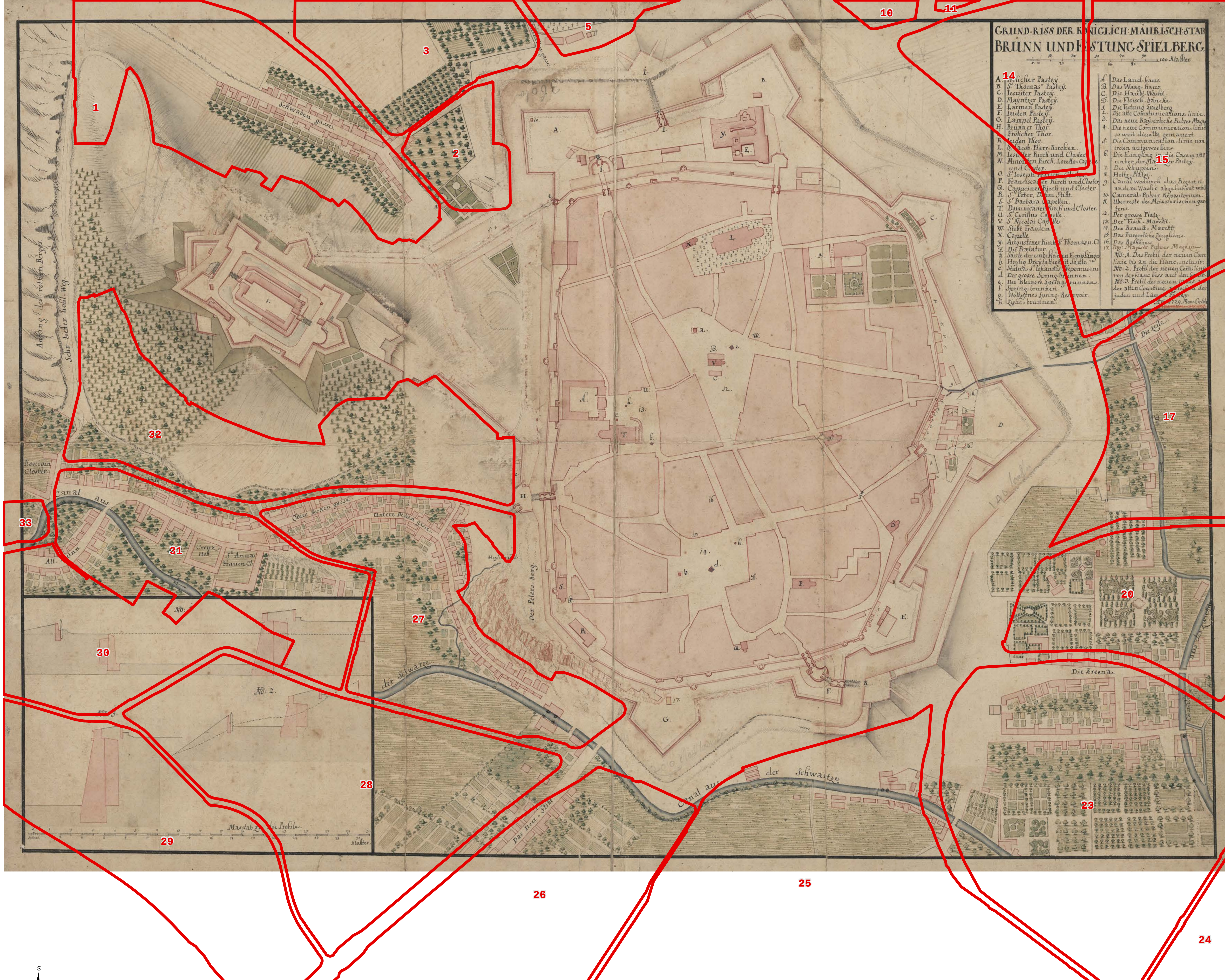
Zahrada z8 – samostatná zahrada v ulici Pellicova

6. Vyvýšená původní úroveň terénu (t1), zprava stromy č. 63 a 64
7. Podstavec uměleckého objektu (up1) a obrubníky (tp1)

Zahrada z9 – zahrada u dvojvily, Pellicova 23/8 a 40/8b

1. Pohled na zahradní průčelí dvojvily
2. Jezírko (vp3), modelace svahu (t1) a zídky (tp2)
3. Fontána (vp1), modelace svahu (t1), v pozadí zprava stromy č. 66 a 67

GRUND-RISS DER KÖNIGLICH MAHRISCH-STADT
BRUNN UNDE FESTUNG SPIELBERG.

1. Heilicher Pasley.	18. Das Landhaus.
2. S. Thomas' Pasley.	19. Das Waaghaus.
3. Jesuiter Pasley.	20. Die Habs-Wacht.
4. Mayntner Pasley.	21. Die Fleisch-banche.
5. Larmen Pasley.	22. Die Festung Spielberg.
6. Juden Pasley.	23. Die alte Communication Linie.
7. Lampel Pasley.	24. Das neue Kaiserliche Pulver Magazin.
8. Brünner Thor.	25. Die neue Communication Linie.
9. Fröhlicher Thor.	26. so weit dieselbe gemauert.
10. Juden Thor.	27. Die Communication Linie von
11. S. Jacob Pfarr. Kirchen.	28. ireden aufgeworfen.
12. Ieser'sche Kirch und Closter.	29. Die Eingänge in die Casemate
13. Minoriten Kirch. Loretto. Capelle	30. unter der Mauer der Pasley.
14. und Closter.	31. Die Schuppen.
15. S. Joseph Pfarr. Kirchen.	32. Holz-Platz.
16. Franciscaner Kirch und Closter.	33. Canal wodurch das Regen u.
17. Capuciner Kirch und Closter.	34. andere Wasser abgeführt wird.
18. S. Peter. Doms. St. St.	35. Cameral-Pulver Magazin.
19. S. Barbara Capellen.	36. Ueberreste des Maximilianischen
20. Dominicaner Kirch und Closter.	37. fens.
21. S. Cyrillus Capelle.	38. Der grosse Platz.
22. S. Nicolai Capelle.	39. Der Tisch-Markt.
23. St. Marien St. St.	40. Der Kraut-Markt.
24. Capelle.	41. Das bürgerliche Zeughaus.
25. Augustiner Kirch S. Thomas. Cl.	42. Das Rathhaus.
26. Die Prälatur.	43. Das Magazin fürer Magazine.
27. a. Baule der unbesetzten Emplänge.	44. Nr. 1. Das Profil der neuen Com
28. b. Heilig Dreifaltigkeit St. St.	45. mite bis an die Mauer, incl. u.
29. c. Heilig S. Johannis Nepomuceni	46. Nr. 2. Profil der neuen Com. Lin
30. d. Der grosse Springbrunnen.	47. von der Mauer bis auf den Berg.
31. e. Der kleinere Springbrunnen.	48. Nr. 3. Profil der neuen Com. Lin
32. f. Springbrunnen.	49. der alten Courtine, zwischen der
33. g. Heiliges Spring Reservoir.	50. j. und Larmen.
34. h. Zythe-brunnen.	51. 1729. Mon. Octob.

GRUNDRISS DER KÖNIGL. MAHR.
HAUPT-STADT BRÜNN
UND
FESTUNG SPIELBERG

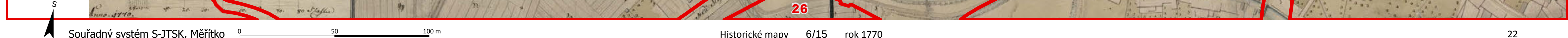
A. Die Festung Spielberg.	y. S. Peter Dohrn'sch.
B. Projectirte halbe Contre- garde.	z. S. Barbara Cap.
C. Proj. detachir. Werkk.	a. Die Dominican.
D. Proj. Ravellin.	b. Das Landhaus.
E. K.ayserl. Pulver-Magaz.	c. Cyrill und Methodi Cap.
F. Neue Commun. Linie.	d. S. Nicolai Cap.
G. Projectirte Horn werck.	e. Statua S. Johans Nepom.
H. Project. Wachtstuben.	f. H. Dreyfältiger Altar.
I. Projectirte Com. Brücke.	g. Das Rathhaus.
K. Die Commun. Linie.	h. Burgen Zeughaus.
L. Proj. aufm Peter berg.	i. Fleischbänck.
M. Proj. Halbe Monder.	j. Springbrunnen.
N. Proj. halbe Contre-garde.	k. Magistratische Gasse.
O. Proj. horizontal Ranes.	l. Magistr. Schuttboden.
P. Cameralpulverdepot.	m. Reitschule.
Q. Proj. Cunele.	n. Ziehe brunn.
R. S. Thomas August-Cl.	o. Haupt-Wacht.
S. S. Jacob Pfarr Kirche.	p. Waaghaus.
T. Die Jesuiten.	q. Des k.ayserl. Lands Inge- nieurs Wohnung.
U. Di. Minoriten.	r. Des k.ayserl. Ruckhaus- manns quartier.
V. S. Joseph Cl. Frauen.	
W. Die Franciscaner.	
X. Die Capuciner.	

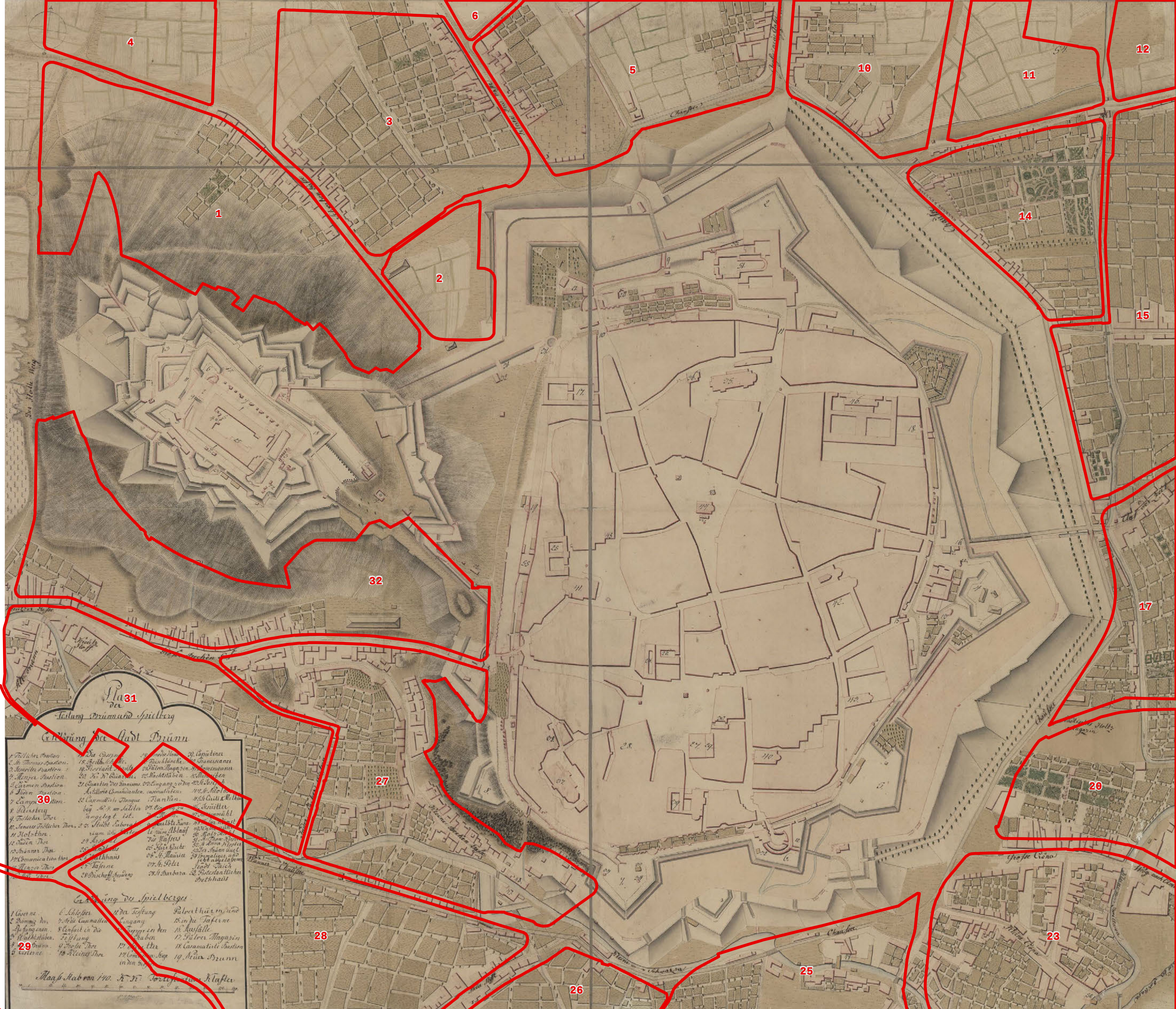
1880
N. Weg gelb ist projectirt.

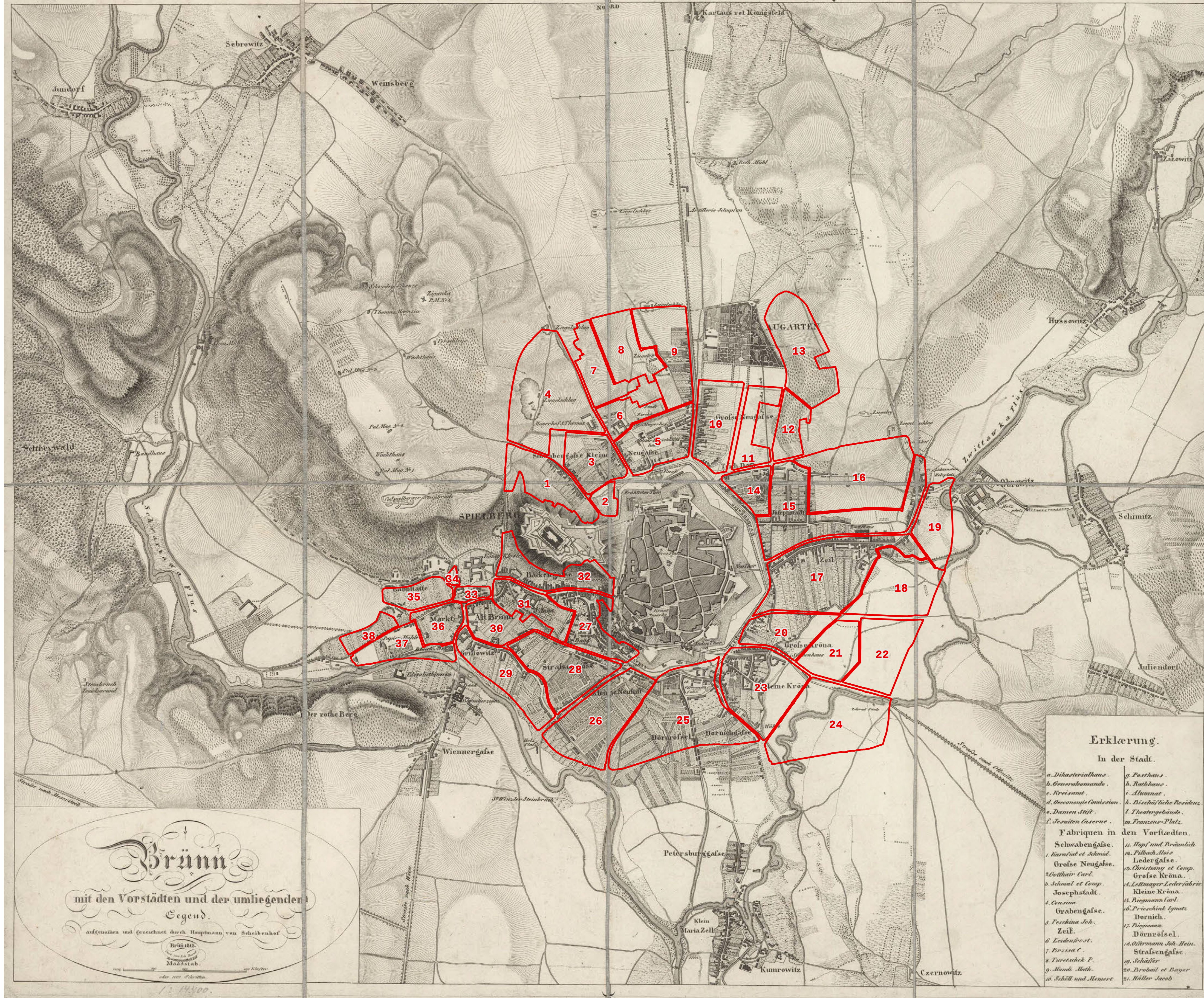

Grund Riss der Königl. Stadt Brünn
Sambt Vöslung Schilberg wie sich Solcher Befinden
den 18. des Aprils 1741. A die Vöslung B die
Hornverdi C die Frölicher Bastey D S. Thom.
as Bast. E Menzer Bast. F Larmen Bast.
G Linder Bast. H Lampel Bast. I Brünner
Thor K über und under Neij thor L Frölicher
thor M Holz thor N Menzer thor O Linder
thor P S. Peder Q S. Iacobi R S. Thomas
S Jesuiten T Minoriten V Fraciscaner
W S. Ioseph X Capuciner Y domi.
Caner Z S. Cirilj Medun
Scala Van zoo Kloster

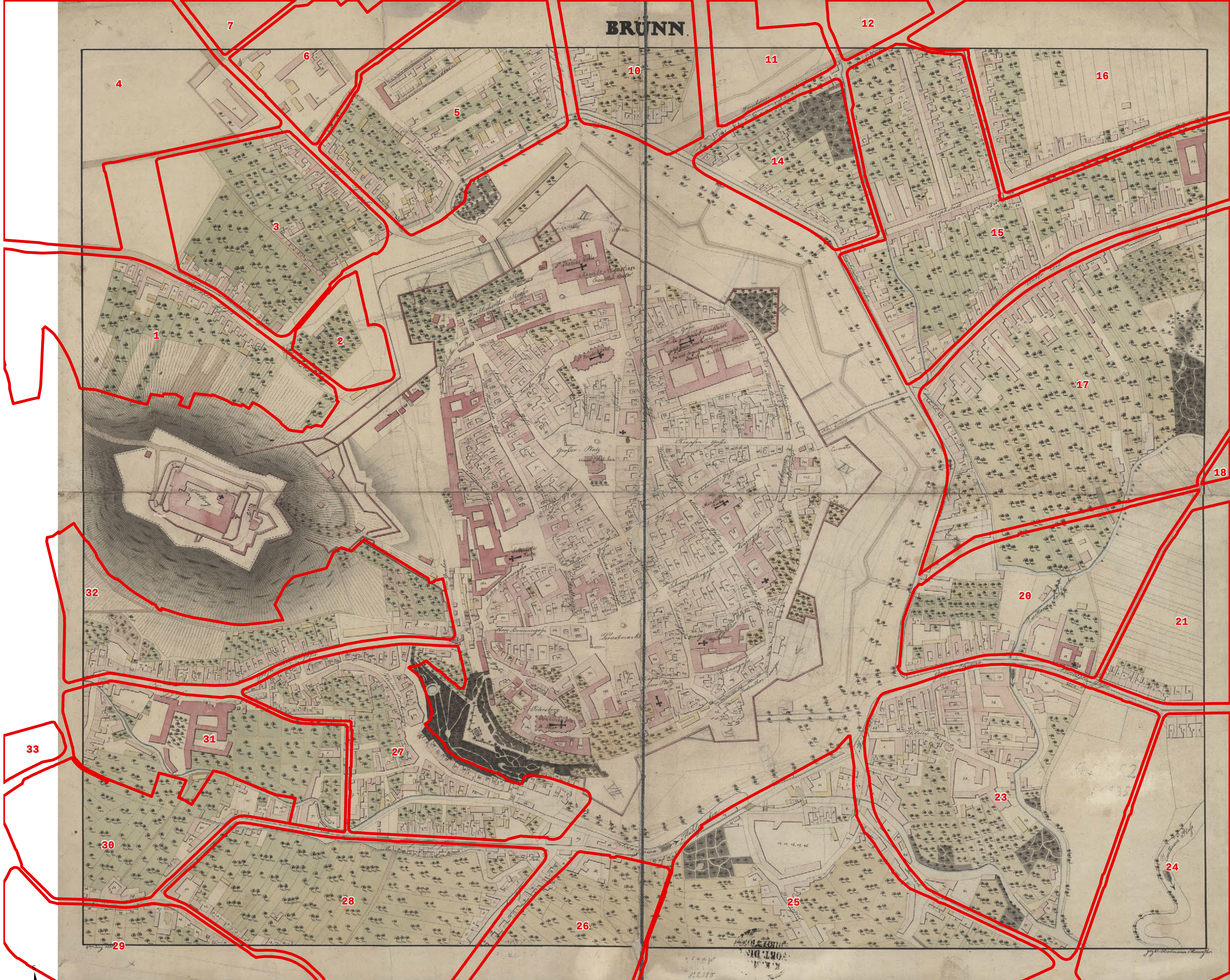

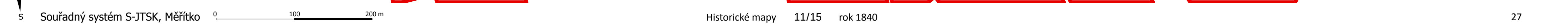

Erklärung der vorzüglichsten Gebäude	
1 k. k. Dikasterial Haus.	31 Bischöfliche Residenz.
2 -- Garnisonkaserne.	32 Domkapitulars Wohnung.
3 -- Kreisamt.	33 Domkapitulars Gebäude.
4 Schneiderkunst Haus.	34 Residenz Reigern.
5 k. k. Administrationshaus.	35 Domkapitular Gebä.
6 Graf Mitrowsky.	36 Consistor Curators Wob.
7 Baron Porgetsch.	37 Domkapitular Gebä.
8 Fürst Kaunitz.	38 detto.
9 Lichtenstein.	39 Dompi. Anwaldsch Haus.
10 Stadt Waaghaus.	40 k. k. Böhmergassehaus.
11 Stadt Schulhaus.	41 Olmützer Bräuereihaus.
12 Ritter von Manner.	42 P. B. Kapuziner Kloster.
13 Adlrich Damschütz.	43 Fürst Dietrichstein.
14 Pfarr St. Jacob.	44 Städtische Taverne.
15 Haupt Zoll u. Salzamt.	45 Städtisches Bräuhaus.
16 k. k. Münzschnitzhaus.	46 Städtisches Quartieramt.
17 Polizeymannsch. Wohn.	47 Rathhaus.
18 k. k. Wacht haus.	48 Bürgl. Schulstat.
19 -- Backhaus.	49 k. k. Tgksh. Admin. Haus.
20 -- Fortifications.	50 Leopold Haller.
21 -- Garn. Districts.	51 Gebrüder Gasth.
22 -- Gymnasium.	52 k. k. Oberpostamt.
23 -- Baurecht.	53 Stadt Malzhause.
24 -- Mit. Ökonomie.	54 -- Communhaus.
25 -- Nonnenhaus.	55 St. Trinitätskirche Erben.
26 Städtische Tavern.	56 -- Graf. Zierotinische.
27 Artillerie.	57 k. k. Salinierlauerungshaus.
28 Städtische Thorwärter.	58 Tuchmacherkunst-Haus.
29 Dom Capitularge.	59 k. k. Dikasterialhaus gehör.
30 Vicariat u. Schule.	60 Anna von Kotller.

Militär - Gebäude .

Situations-Plan
der Landes-Hauptstadt

BRÜNN

samt allen Vorstädten

nach den vorzüglichsten und besten Quellen
zusammengestellt und gezeichnet von

Franz Dolezal

im Jahre

1858

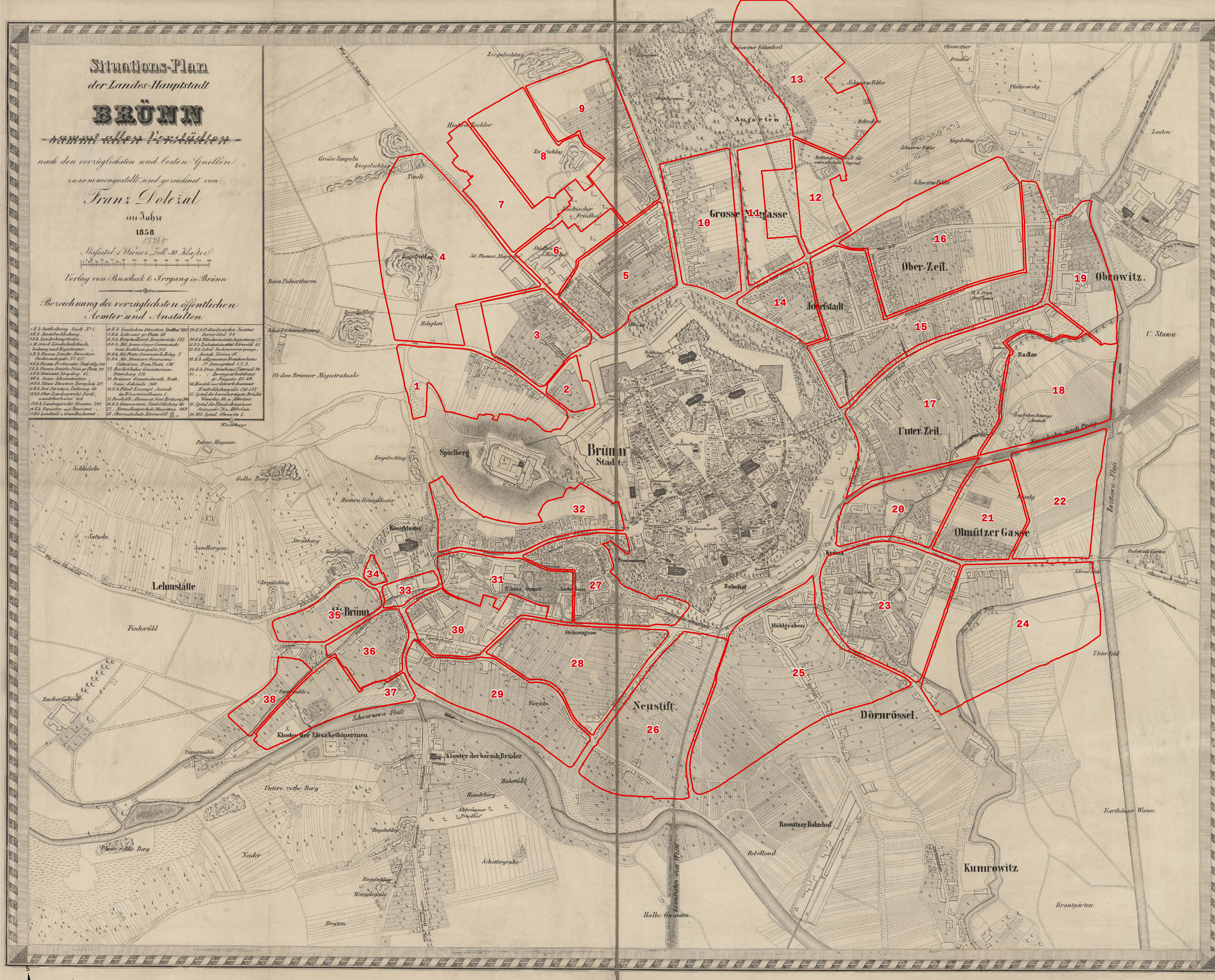
Maßstab: 1 Wiener Zoll = 30 Klafter

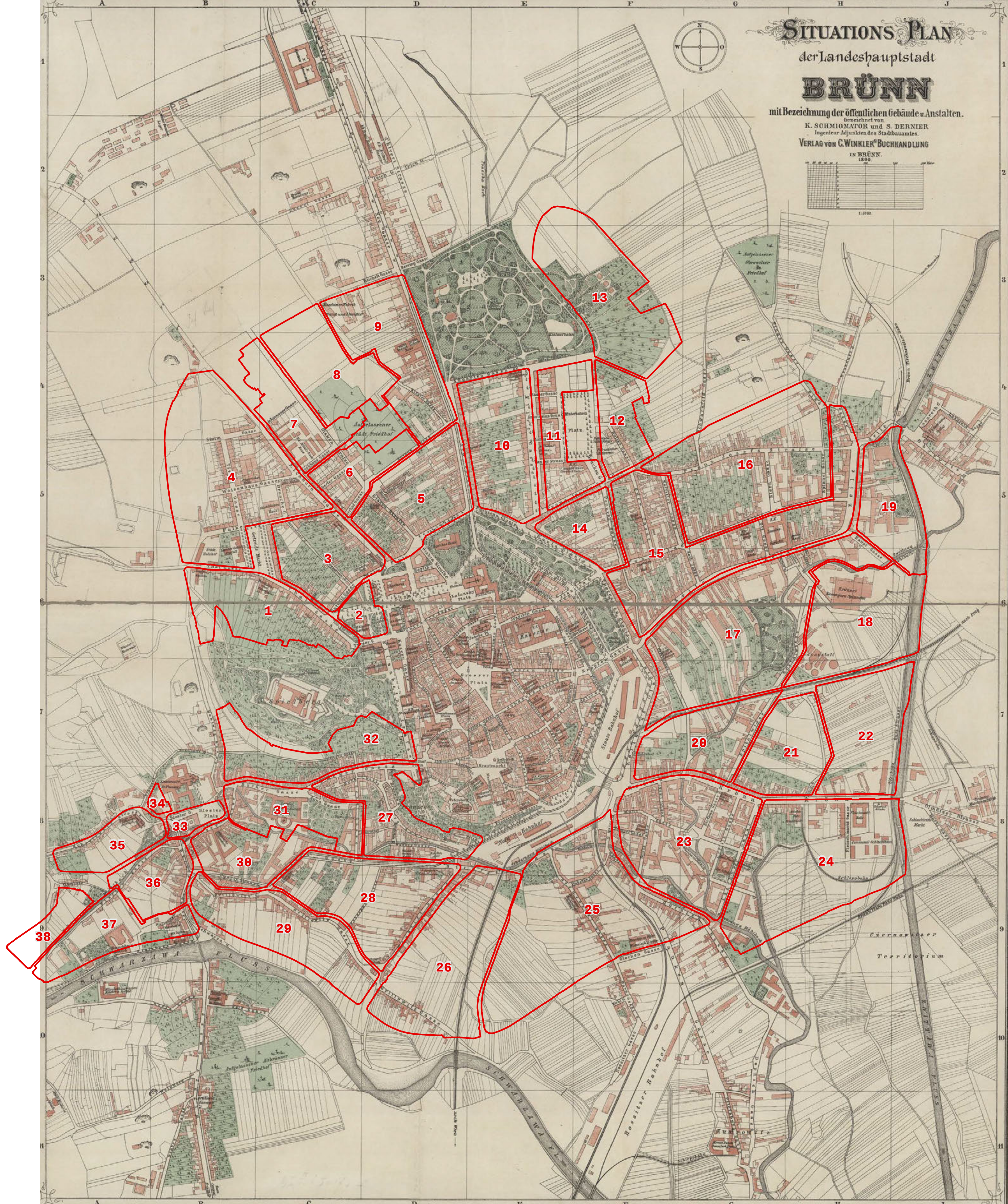
Verlag von Buschak & Irrgang in Brünn

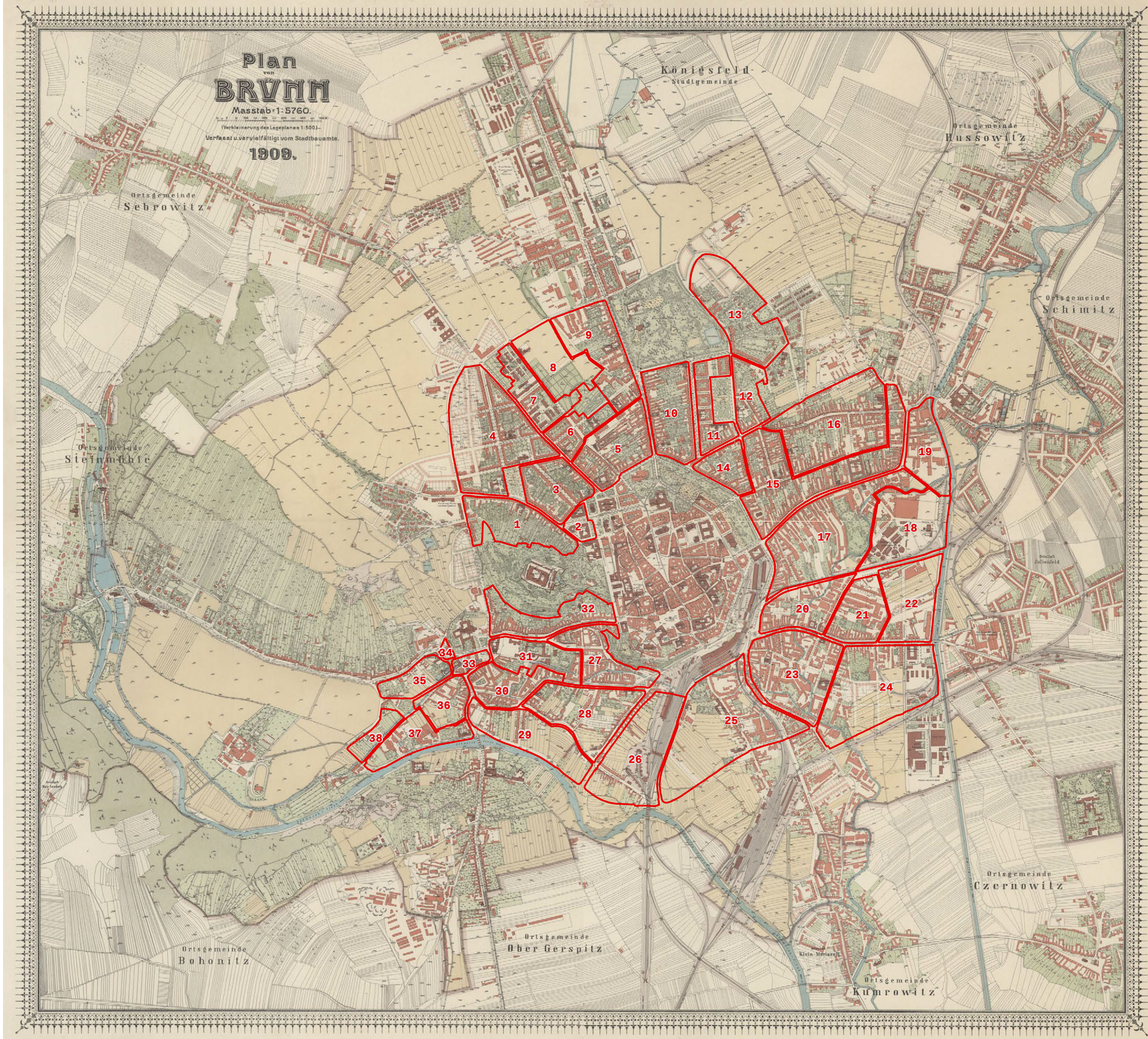
Bezeichnung der vorzüglichsten öffentlichen
Ämter und Anstalten

1. K. k. Rathhaus, Stadt A. 1.	17. K. k. Landhaus, Direction, Stadt A. 1.	29. K. k. Polizeibureau, Institute
2. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	18. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	30. K. k. Polizeibureau, Institute
3. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	19. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	31. K. k. Polizeibureau, Institute
4. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	20. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	32. K. k. Polizeibureau, Institute
5. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	21. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	33. K. k. Polizeibureau, Institute
6. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	22. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	34. K. k. Polizeibureau, Institute
7. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	23. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	35. K. k. Polizeibureau, Institute
8. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	24. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	36. K. k. Polizeibureau, Institute
9. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	25. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	37. K. k. Polizeibureau, Institute
10. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	26. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	38. K. k. Polizeibureau, Institute
11. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	27. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
12. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	28. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
13. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	29. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
14. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	30. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
15. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	31. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
16. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	32. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
17. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	33. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
18. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	34. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
19. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	35. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
20. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	36. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
21. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	37. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	
22. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	38. K. k. Landeshauptmanns-Residenz	

Wachhaus

VÝVOJ ZELENĚ MEZI LETY 1699–1909 A ZÁZNAM JEJÍCH DOCHOVANÝCH ČÁSTÍ V SOUDOBÉM BRNĚ

Historické mapy: kopie získány z Österreichisches Staatsarchiv, Nottendorfer Gasse 2,
A-1030 Wien, Tel.: +43-1-79540-0, e-mail: webmaster@oesta.gv.at

© 2006-2012 Österreichisches Staatsarchiv

Letecké mapy a účelová mapa povrchové situace: získány v digitální podobě od Magistrátu města Brna,
Dominikánské nám. 196/1, 601 67 Brno, Tel.: +420 542 173 590, e-mail: informace@brno.cz

Garant projektu: Doc. Ing. Petr Kučera

Autoři fotografií: Anna Magni, Marie Zgarbová, Roman Pavlačka

Historické mapy zajistila: Lucie Hronová Šafářová

Počet stran: 60

Tisk: Legia Brno, 2014

Pracoviště: Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta, Ústav zahradní a krajinářské architektury

Valtická 337, 691 44 Lednice, tel.: 519 367 290

e-mail: anna.magni@mendelu.cz, marie.zgarbova@mendelu.cz, roman.pavlacka@mendelu.cz

Projekt: V souladu s příslušnými ustanoveními příkazu ministra kultury č. 25/2014 ze dne 5.8.2014 čj. MK-S 8756/2014 OVV předkládáme poskytovateli institucionální podpory v programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI) financovaného MK ČR pod identifikačním kódem DF11P01OVV019 „Metody a nástroje krajinářské architektury pro rozvoj území“ soubor specializovaných map s odborným obsahem pro potřeby posouzení Ministerstvem kultury ČR.